

ЗАРЕЄСТРОВАНО

Постановою Національної
комісії з цінних паперів та
фондового ринку

№34/21/2690/K01
від 05 серпня 2025 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Біржової ради
Товариства з обмеженою
відповідальністю «Українська
ресурсна біржа»

Протокол №11
від 05 червня 2025 року

ПРАВИЛА ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «УКРАЇНСЬКА РЕСУРСНА БІРЖА» (нова редакція)

ЗМІСТ

1.	Загальні положення.....	3
2.	Порядок набуття, зупинення та припинення статусу члена Біржі. Вимоги до членів Біржі, їх права та обов'язки. Члени Біржі та їх клієнти.....	6
3.	Порядок набуття, зупинення та припинення статусу учасника торгів. Вимоги до учасників торгів, їх права та обов'язки. Біржові брокери учасників торгів.....	11
4.	Порядок ведення реєстру учасників торгів та їх брокерів.....	15
5.	Порядок допуску біржових товарів до біржових торгів, зупинення та скасування такого допуску, ведення реєстру біржових товарів.....	16
6.	Процедура доступу учасників торгів до користування електронною торговою системою Біржі.....	19
7.	Загальні положення організації та проведення біржових торгів.....	19
8.	Списки виключень контрагентів.....	22
9.	Порядок організації та проведення біржових торгів за технологією одностороннього аукціону.....	22
10.	Перелік видів заявок, які можуть подавати учасники торгів.....	24
11.	Процедура формування реєстру заявок учасників торгів, надання доступу до переліку та реквізитів поданих заявок.....	25
12.	Укладання та виконання біржових угод та біржових договорів.....	26
13.	Укладання деривативних контрактів, вчинення правочинів щодо деривативних контрактів та їх виконання.....	27
14.	Процедура формування реєстру укладених біржових угод, біржових договорів, деривативних контрактів, правочинів щодо деривативних контрактів.....	29
15.	Процедура оформлення та обліку документів, які використовуються при укладанні та виконанні біржових угод, біржових договорів, деривативних контрактів, правочинів щодо деривативних контрактів.....	31
16.	Механізми зниження ризиків невиконання учасниками торгів своїх зобов'язань.....	32
17.	Порядок зупинення, припинення та відновлення біржових торгів за рішенням уповноважених державних органів чи органів Біржі.....	33
18.	Надзвичайні ситуації та процедури, що застосовуються у разі їх виникнення...	34
19.	Порядок визначення та оприлюднення біржового курсу.....	37
20.	Порядок розкриття інформації про діяльність Біржі та її оприлюднення.....	38
21.	Порядок здійснення контролю за додержанням учасниками торгів цих Правил та інших внутрішніх документів Біржі.....	39
22.	Порядок здійснення моніторингу біржових торгів та інші заходи, що здійснюються Біржею для протидії маніпулюванням, інсайдерській торгівлі та іншим зловживанням на Біржі.....	40
23.	Права та обов'язки Біржі.....	42
24.	Платежі та збори, що сплачуються Біржі учасниками торгів.....	44
25.	Застосування санкцій за порушення Правил Біржі, відповідальність Біржі, учасників торгів та їх клієнтів.....	44
26.	Порядок розгляду скарг та вирішення спорів.....	46
27.	Порядок розміщення учасниками торгів інсайдерської інформації на вебсайті Біржі.....	47
28.	Заклучні положення.....	49

1. Загальні положення

1.1. В цих Правилах наступні терміни вживаються у такому значенні:

авторизація – надання уповноваженій особі учасника торгів доступу до реалізації відповідних повноважень в ЕТС Біржі;

адміністратор електронної торгової системи (адміністратор ЕТС) – представник Біржі, що має повноваження здійснювати адміністративні функції в ЕТС, контроль за дотриманням цих Правил та інших внутрішніх документів Біржі щодо організації та проведення біржових торгів в ЕТС;

базовий актив деривативного контракту (базовий актив) – актив (продукція та інші речі, визначені родовими ознаками), а також майно, визначене базовим активом деривативного контракту відповідно до нормативно-правових актів НКЦПФР;

Біржа – Товариство з обмеженою відповідальністю «Українська ресурсна біржа»;

Біржова рада – колегіальний орган Біржі, відповідальний за здійснення нагляду за функціонуванням системи внутрішнього контролю на Біржі, прийняття рішень в межах повноважень, передбачених Статутом Біржі, Положенням про Біржову раду та цими Правилами;

біржова торгівля – діяльність Біржі з організації торгівлі продукцією на товарних біржах, організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах, спрямована на організацію та проведення біржових торгів, забезпечення централізованого укладання та/або централізованого виконання біржових угод, біржових договорів щодо біржових товарів, деривативних контрактів, які не є фінансовими інструментами, правочинів щодо них, здійснення Біржею та/або учасниками торгів біржових операцій, вчинення інших дій на Біржі щодо біржових товарів, торгівля якими відповідно до законодавства здійснюється виключно на організованих товарних ринках, вирішення спорів з цих питань та вчинення інших дій на Біржі відповідно до цих Правил, інших внутрішніх документів Біржі та законодавства України;

біржове свідоцтво – документ, який засвідчує факт укладання учасниками торгів біржової угоди (біржових угод) або факт виникнення зобов'язання щодо укладання деривативного (-их) контракту (-ів)/правочину (-ів) щодо деривативного (-их) контракту (-ів) та отримує реєстраційний номер в ЕТС Біржі. Біржове свідоцтво також може визначатися як «аукціонне свідоцтво»;

біржові брокери (брокери) - фізичні особи, уповноважені членами Біржі або іншими учасниками торгів (які не є членами Біржі) у випадках, передбачених внутрішніми документами Біржі, зареєстровані на Біржі відповідно до цих Правил та інших внутрішніх документів Біржі, обов'язки яких полягають у виконанні доручень таких осіб, яких вони представляють, щодо здійснення біржових операцій, а у випадках, встановлених законодавством, позабіржових операцій;

внутрішні документи Біржі – акти внутрішнього регулювання Біржі, які є офіційними документами Біржі, що у відповідності до цих Правил, законодавства про товарні біржі і організовані товарні ринки регламентують організацію та проведення біржових торгів на Біржі, організацію укладання деривативних контрактів, які не є фінансовими інструментами, правочинів щодо них, умови допуску до біржових торгів, умови та механізми забезпечення здійснення розрахунків (поставки біржового товару) та інші питання з організації біржової торгівлі у певних секціях Біржі чи за певним біржовим товаром (групою біржових товарів), а також регулюють відносини в межах структури Біржі та між Біржею і учасниками торгів (їх клієнтами), уповноваженими Біржею банківськими установами, операторами поставки та іншими особами, визначеними внутрішніми документами Біржі; зокрема, такими внутрішніми документами Біржі є ці Правила, правила

біржових торгів та регламенти організації та проведення біржових торгів, у тому числі вчинення інших дій на Біржі щодо біржових товарів, торгівля якими відповідно до законодавства здійснюється виключно на організованих товарних ринках, у певних секціях Біржі чи за певним біржовим товаром (групою біржових товарів);

деривативний контракт, що не є фінансовим інструментом (деривативний контракт) – договір, умови якого передбачають обов’язок однієї або кожної зі сторін такого договору щодо базового активу; за наявності зобов’язання щодо передачі базового активу деривативні контракти, що укладаються на Біржі, є поставними; за типом базового активу деривативні контракти, що укладаються на Біржі, є товарними або іншими деривативними контрактами; деривативні контракти, укладені на Біржі, не є фінансовими інструментами;

допуск до біржових торгів - надання Біржею учаснику торгів технічної можливості доступу до біржових торгів в ЕТС та здійснення біржових операцій на Біржі відповідно до цих Правил та інших внутрішніх документів Біржі;

електронний ідентифікатор (ЕІ) – особистий ідентифікатор (логін) уповноваженої особи учасника торгів, який у сукупності з відповідним фактором автентифікації (пароль, одноразовий ідентифікатор або особистий ключ електронного підпису) дозволяє однозначно ідентифікувати таку особу при авторизації в ЕТС Біржі. Процедури формування, деактивації та відновлення ЕІ визначаються внутрішніми документами Біржі;

електронна торгова система (ЕТС) – інформаційно-комунікаційна система «Біржові операції», вимоги до якої встановлені законодавством, що використовується Біржею для організації та проведення біржових торгів, здійснення інших функцій при провадженні Біржею видів професійної діяльності на ринках капіталу та організованих товарних ринках відповідно до отриманих ліцензій;

електронний підпис – електронний підпис відповідно до чинного законодавства України у сфері електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг забезпечується в ЕТС за допомогою кваліфікованого електронного підпису (далі - КЕП) / удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті відкритого ключа (далі – УЕП) або простого електронного підпису (у випадках, передбачених цими Правилами);

заявка - подана в ЕТС учасником торгів згідно з цими Правилами та іншими внутрішніми документами Біржі безумовна комерційна пропозиція (оферта) на купівлю або продаж біржового товару та укладання біржової угоди, укладання деривативного контракту/укладання правочину щодо деривативного контракту згідно з умовами, зазначеними у такій пропозиції; зареєстрована Біржею заявка учасника торгів є пропозицією та згодою цього учасника укласти та виконати біржову угоду / укласти та виконати біржовий договір / укласти та виконати деривативний контракт / укласти та виконати правочин щодо деривативного контракту;

зупинення допуску до біржових торгів - тимчасове припинення допуску учасника до участі у біржових торгах (тимчасове позбавлення технічної можливості доступу до біржових торгів в ЕТС) та здійснення біржових операцій на Біржі;

категорія біржового товару – сукупність біржових товарів, які об’єднуються Біржею у групу за однорідним набором характеристик біржового товару або з метою створення єдиних підходів щодо умов участі в торгах;

комісійний збір – плата за послуги Біржі з організації та проведення біржових торгів, у т.ч. за реєстрацію біржових угод/зобов’язань з укладання деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів; види та розміри комісійного збору Біржі визначаються Тарифами Біржі;

крок торгів (крок зміни ціни) – величина, на яку під час проведення торгів змінюється (збільшується/зменшується) ціна за одиницю або за лот продукції/базового активу

деривативного контракту; крок торгів визначається у внутрішніх документах Біржі, якими регламентується біржова торгівля у відповідній секції (секціях) Біржі;

лот – неподільний обсяг (кількість) продукції/базового активу деривативних контрактів, що зазначається учасником торгів у заявці; мінімальний розмір лоту встановлюється Біржовою радою;

маніпулювання – неправомірні дії або вплив учасника торгів на ціну біржового товару (деривативного контракту) у власних інтересах або інтересах третіх осіб, в результаті чого придбання або продаж цього біржового товару, укладення деривативного контракту відбувається за цінами іншими, ніж ті, які існували б за відсутності таких неправомірних дій або впливу, а також дії, визначені статтею 148 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки»;

маржа (гарантійний внесок) – грошові кошти, що вносяться на поточний рахунок Біржі учасниками торгів з метою забезпечення виконання зобов'язань за біржовими угодами/біржовими договорами, укладання та/або виконання деривативних контрактів/правочинів щодо таких деривативних контрактів;

оператор поставки – юридична особа, яка здійснює зберігання та/або забезпечує транспортування (передачу) активу, допущеного до торгів/базового активу деривативного контракту, що є біржовим товаром, та/або погоджує передачу/здійснює облік передачі такого активу;

офіційний вебсайт Біржі (вебсайт Біржі) – офіційне інтернет-представництво Біржі:
<https://urb.ua/>;

Правила – Правила Товариства з обмеженою відповідальністю «Українська ресурсна біржа»;

Правила клірингу – внутрішній документ Біржі, який визначає порядок здійснення Біржею діяльності з визначення зобов'язань та зареєстрований в установленому законодавством порядку в НКЦПФР;

простий електронний підпис (простий ЕП) – вид електронного підпису, який є електронним аналогом власноручного підпису, що створюється з використанням одноразового ідентифікатора в результаті успішної авторизації в ЕТС уповноваженої особи учасника торгів; простий ЕП використовується виключно учасниками торгів – нерезидентами України за умови укладання з Біржею Договору про використання простого ЕП;

секція – спеціалізований напрям діяльності Біржі, в межах якого здійснюється біржова торгівля певною категорією біржового товару;

ставка - подана в ЕТС брокером учасника торгів в ході торгів за технологією одностороннього аукціону безумовна комерційна пропозиція (оферта) на купівлю/продаж відповідного лота, що є зустрічною по відношенню до заявки ініціатора аукціону та містить цінові умови з урахуванням встановленого Біржею кроку торгів; інформація щодо ставок учасників торгів вноситься до реєстру заявок як інформація щодо заявок на купівлю/продаж відповідно;

Тарифи Біржі – документ, що затверджується Біржовою радою і містить перелік та розмір внесків та платежів за послуги, що надаються Біржею згідно з цими Правилами, Правилами клірингу та іншими внутрішніми документами Біржі;

технічний збій – технічне та/або технологічне порушення належного функціонування ЕТС Біржі, за допомогою якої Біржа здійснює організацію та проведення біржових торгів;

технічна перерва – перерва в роботі ЕТС Біржі, що оголошується адміністратором ЕТС у випадку виявлення обставин, які можуть свідчити про ознаки настання надзвичайної ситуації.

Інші терміни, що вживаються в цих Правилах, використовуються відповідно до чинного законодавства.

1.2. Біржа створена з метою провадження професійної діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах, професійної діяльності з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах, а також інших видів діяльності, передбачених законодавством. Правила Біржі розроблені та затверджені відповідно до вимог Законів України «Про товарні біржі», «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків», нормативно-правових актів Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (далі – НКЦПФР), Статуту Біржі.

1.3. Правила обов'язкові для виконання Біржею (в тому числі її працівниками, органами управління, особами, що здійснюють вплив на управління та/або діяльність Біржі), членами Біржі, іншими учасниками торгів та біржовими брокерами, яким надано доступ до ЕТС відповідно до цих Правил та інших внутрішніх документів Біржі, якими регламентується провадження Біржею її професійної діяльності, та чинного законодавства.

1.4. Проведення біржових торгів товарами, купівля-продаж (поставка) яких підлягає окремому нормативному регулюванню, здійснюється відповідно до вимог такого спеціального законодавства (у тому числі, нормативно-правових актів органів державної влади).

1.5. Біржа може здійснювати інші форми організованих торгів відповідно до чинного законодавства України на підставі внутрішніх документів Біржі.

1.6. Біржа здійснює діяльність з організації укладання деривативних контрактів, які не є фінансовими інструментами, та правочинів щодо таких деривативних контрактів у порядку, встановленому цими Правилами та іншими внутрішніми документами Біржі відповідно до вимог чинного законодавства України. Біржа не є організатором торгівлі стандартизованими строковими контрактами у значенні Податкового кодексу України.

2. Порядок набуття, зупинення та припинення статусу члена Біржі. Вимоги до членів Біржі, їх права та обов'язки. Члени Біржі та їх клієнти

2.1. Особа набуває статус члена Біржі після проходження всіх необхідних процедур, передбачених цими Правилами та іншими внутрішніми документами Біржі щодо проходження ним комплаєнсу, верифікації та ідентифікації.

2.2. Отримати статус члена Біржі можуть юридичні особи – резиденти і нерезиденти України та фізичні особи – підприємці, окрім осіб, передбачених п. 2.3 цих Правил.

2.3. Членом Біржі не може бути іноземна особа, яка є резидентом держави, що здійснює збройну агресію проти України у значенні, наведеному у статті 1 Закону України «Про оборону України», а також особа, до якої застосовано санкції згідно з резолюціями Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, інших міжнародних організацій, рішеннями Ради Європейського Союзу, інших міждержавних об'єднань, членом (учасником) яких є Україна, які передбачають обмеження або заборону торговельних та/або фінансових операцій.

2.4. Умови набуття статусу члена Біржі визначаються відповідно до законодавства, Статуту Біржі, цих Правил та інших внутрішніх документів Біржі.

2.5. Для набуття статусу члена Біржі, особа, яка має намір його набути (далі – заявник) заповнює на вебсайті Біржі заяву - анкету на набуття статусу члена Біржі (далі – заява про членство) та додає до заяви документи згідно переліку, визначеного внутрішніми документами Біржі. Перелік таких документів для відповідного заявника розміщується на

вебсайті Біржі. Внутрішні документи Біржі можуть передбачати інші дії, необхідні для здійснення комплаєнсу, верифікації та ідентифікації заявника.

У разі подання заявником неповного пакету документів або подання документів з порушенням вимог, встановлених внутрішніми документами Біржі, Біржа інформує заявника протягом 2 (двох) робочих днів з дня отримання таких документів шляхом направлення на зазначену у заяві про членство електронну адресу електронного повідомлення, що містить посилання на виявлені недоліки та строк усунення недоліків, який не може бути меншим 5 (п'яти) робочих днів.

За клопотанням заявника Біржа може продовжити строк усунення виявлених недоліків у документах.

При розгляді заяви про членство Біржа має право запитати у заявника додаткові документи, які розкривають зміст інформації, що була зазначена у документах, які подавалися заявником.

2.6. Рішення про надання статусу члена Біржі/відмову у наданні статусу члена Біржі приймається Біржовою радою не пізніше 10 (десяти) робочих днів з дати надходження заяви про членство. У разі подання заявником неповного пакету документів або подання документів з порушенням вимог, встановлених внутрішніми документами Біржі, розгляд заяви на членство продовжується на визначений Біржею строк для усунення недоліків.

При прийнятті рішення Біржовою радою можуть враховуватися такі фактори, як репутація заявника, а також відомості про накладені на заявника санкції за господарські та фінансові правопорушення, застосовані у відношенні заявника санкції товарними біржами, на яких заявник має (мав) статус члена товарної біржі (учасника торгів).

Підставою для відмови Біржовою радою заявнику у наданні статусу члена Біржі можуть бути:

- неусунення виявлених недоліків у документах, що подавалися для набуття статусу члена Біржі;
- негативні висновки, що впливають з частини другої цього пункту Правил;
- відмова від встановлення ділових відносин згідно із законодавством про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

2.7. У разі прийняття Біржовою радою рішення про надання членства заявнику надаються усі права члена Біржі, передбачені п. 2.13. цих Правил. Біржа вносить заявника до переліку членів Біржі та повідомляє заявника про прийняте рішення засобами електронної пошти. У разі прийняття Біржовою радою рішення про відмову в наданні членства на Біржі, заявник повідомляється про прийняте рішення шляхом направлення на зазначену у заяві про членство електронну адресу. Рішення про відмову в наданні членства у Біржі повинно містити підстави його прийняття та дату набуття чинності. Рішення Біржової ради про відмову у наданні членства на Біржі може бути оскаржене заявником до Загальних зборів Учасників Біржі.

2.8. Зупинення статусу члена Біржі здійснюється шляхом позбавлення на певний термін члена Біржі окремих або всіх прав члена Біржі, зокрема зупинення допуску члена Біржі до біржових торгів на термін, визначений рішенням Біржової ради. Зупинення статусу члена Біржі здійснюється у випадках:

- 1) за заявою члена Біржі про зупинення членства (за умови виконання членом Біржі своїх зобов'язань перед Біржею та іншими членами Біржі (учасниками торгів) та/або клієнтами членів Біржі за біржовими угодами (біржовими договорами);
- 2) наявності рішень (суду, інших уповноважених органів), що набули чинності про неможливість (заборону) вчиняти члену Біржі біржові операції;

3) порушення членом Біржі, його брокером/брокерами чинного законодавства, що регулює біржову торгівлю, цих Правил та/або інших внутрішніх документів Біржі, яке не є грубим або систематичним (терміни визначаються у внутрішніх документах Біржі, які регламентують відповідальність учасників торгів при здійсненні торгівлі у певній секції Біржі, з урахуванням чинного законодавства);

4) ненадання (надання не в повному обсязі) членом Біржі документів (інформації), надання яких (якої) передбачено вимогами законодавства та/або цих Правил та інших внутрішніх документів Біржі;

5) обґрунтованої підозри у здійсненні членом Біржі дій пов'язаних з маніпулюванням цінами та/або торгівлі з використанням інсайдерської інформації;

6) внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань даних про перебування юридичної особи у процесі провадження у справі про банкрутство/санації, відкриття господарським судом провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи-підприємця учасника торгів/відкриття господарським судом провадження у справі про банкрутство юридичної особи учасника торгів;

7) відкликання державними регулюючими органами ліцензій або дозволів або інші визначені законодавством причини, наслідком настання яких є неможливість (заборона) вчиняти члену Біржі біржові операції – до усунення членом Біржі таких порушень;

8) в інших випадках, встановлених законодавством та/або внутрішніми документами Біржі.

2.9. Рішення про зупинення членства на Біржі приймається Біржовою радою. Рішення Біржової ради повинно містити дату набуття чинності, термін зупинення членства. Також, таке рішення може містити умови/підстави для скасування зупинення членства на Біржі.

2.10. Після прийняття рішення про зупинення статусу члена Біржі, член Біржі не може укласти нові біржові угоди, разом з цим він повинен виконувати всі обов'язки по вже укладеним біржовим угодам та біржовим договорам.

2.11. Припинення статусу члена Біржі здійснюється у випадках:

1) за заявою члена Біржі про припинення членства (за умови виконання членом Біржі своїх зобов'язань перед Біржею та іншими членами Біржі (учасниками торгів) та/або клієнтами членів Біржі за біржовими угодами (біржовими договорами);

2) не відповідністю члена Біржі вимогам участі у всіх діючих секціях Біржі, без можливості відновлення такої членом Біржі;

3) наявності рішень (суду, інших уповноважених органів), що набули чинності про неможливість (заборону) вчиняти члену Біржі біржові операції, без можливості відновлення такої членом Біржі;

4) вчинення грубого та/або систематичного порушення (терміни визначаються у внутрішніх документах Біржі, які регламентують відповідальність учасників торгів при здійсненні торгівлі у певній секції Біржі, з урахуванням чинного законодавства) членом Біржі, його брокером/брокерами чинного законодавства, що регулює біржову торгівлю, цих Правил та/або інших внутрішніх документів Біржі, або тривалого (більше 30 (тридцяти) календарних днів) невиконання зобов'язань учасником торгів зі сплати штрафу, комісійного та інших зборів Біржі без надання підтвердження обставин, що виключають відповідальність боржника;

5) доведення факту здійснення членом Біржі дій пов'язаних з маніпулюванням цінами та/або торгівлі з використанням інсайдерської інформації;

6) внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань запису про державну реєстрацію припинення юридичної

особи/державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності фізичної особи-підприємця;

7) відкликання державними регулюючими органами ліцензій або дозволів або інші визначені законодавством причини, наслідком настання яких є неможливість (заборона) вчиняти члену Біржі біржові операції.

2.12. Рішення про припинення членства на Біржі приймається Біржовою радою. Таке рішення повинно містити підстави припинення членства на Біржі та дату набуття чинності. З дати набуття чинності рішення про припинення членства на Біржі, усі права члена Біржі передбачені п. 2.13. цих Правил припиняються. Рішення Біржової ради про припинення членства на Біржі може бути оскаржене до Загальних зборів Учасників Біржі.

2.13. Члени Біржі, мають право:

- 1) брати участь у біржових торгах шляхом набуття статусу учасника торгів;
- 2) отримувати інші послуги Біржі;
- 3) брати участь у торгівлі відповідними біржовими товарами на інших товарних біржах, якщо інше не встановлено законодавством;
- 4) отримувати інформацію про діяльність Біржі, у порядку та обсягах визначених цими Правилами та іншими внутрішніми документами Біржі;
- 5) надавати пропозиції по вдосконаленню роботи Біржі;
- 6) мати інші права відповідно до законодавства та цих Правил.

2.14. Ці Правила та інші внутрішні документи Біржі встановлюють для членів Біржі права, обов'язки, вимоги, зокрема (але не обмежуючись), вимоги до заходів з управління ризиками невиконання зобов'язань за біржовими угодами (договорами), або участі у біржових торгах відповідної секції, або за певним біржовим товаром, або групою біржових товарів.

2.15. Члени Біржі зобов'язані:

- 1) дотримуватися вимог і показників, що обмежують ризики діяльності на організованих товарних ринках, встановлених законодавством, цими Правилами та іншими внутрішніми документами Біржі;
- 2) дотримуватися цих Правил та інших внутрішніх документів Біржі;
- 3) вести облік біржових операцій (а у випадках, визначених законодавством, позабіржових операцій) за власними операціями та за кожним клієнтом окремо і зберігати таку інформацію протягом щонайменше трьох років;
- 4) своєчасно інформувати Біржу про:
 - зміни у своєму фінансовому стані, а також про інші зміни, що можуть негативно вплинути на виконання зобов'язань перед клієнтами, іншими учасниками торгів та Біржею;
 - виникнення обставин (набуття чинності рішень суду, інших уповноважених органів виникнення відносин контролю, тощо), що унеможливають участь члена Біржі у біржових торгах.
- 5) розкривати інформацію в порядку, обсягах та у строки, передбачені законодавством, цими Правилами та іншими внутрішніми документами Біржі;
- 6) сплачувати внески, комісійний збір та/або інші збори, визначені цими Правилами та іншими внутрішніми документами Біржі;
- 7) не розголошувати конфіденційні відомості та комерційну таємницю про діяльність Біржі;
- 8) виконувати інші обов'язки, визначені цими Правилами та іншими внутрішніми документами Біржі.

2.16. Члени Біржі до початку надання послуг клієнту повинні укласти договір у письмовій формі з кожним клієнтом. Цей договір повинен визначати умови надання послуг та винагороду за надані клієнту послуги, права та обов'язки сторін, а також, що послуги за цим договором надаються з урахуванням вимог законодавства, цих Правил та інших внутрішніх документів Біржі, а також Правил клірингу Біржі, а також містити застереження щодо участі у зловживаннях на Біржі та відповідальність за вказані дії.

2.17. Клієнт члена Біржі надає Біржі необхідну інформацію (згідно умов реєстрації клієнтів членів Біржі, розміщених на вебсайті Біржі) про себе, а відповідний член Біржі підтверджує таку інформацію та здійснює реєстрацію такого клієнта на Біржі.

Порядок реєстрації клієнта учасника торгів на Біржі, допуску клієнта до обслуговування на Біржі/зупинення обслуговування клієнта на Біржі/припинення статусу клієнта учасника торгів визначається внутрішніми документами Біржі.

2.18. Член Біржі повинен погоджувати з клієнтом будь-які зміни та доповнення, що стосуються документів, вказаних у п. 2.16 цих Правил

2.19. Перед початком надання послуг клієнту член Біржі повинен поінформувати клієнта про будь-які можливі конфлікти інтересів між інтересами клієнта та його власними та/або інтересами інших клієнтів такого члена Біржі (у разі наявності такої інформації у члена Біржі).

2.20. Порядок підтвердження членом Біржі біржової операції, вчиненої на користь клієнта, визначається договором між членом Біржі та клієнтом.

2.21. У процесі біржових торгів або надання консультацій клієнту член Біржі повинен надавати пріоритет інтересам клієнта над власними, а також діяти в інтересах клієнта відповідно до вимог законодавства.

2.22. Член Біржі повинен вживати всіх розумних заходів для отримання найкращого результату під час виконання заявок клієнта, враховуючи ціну, витрати, швидкість, вірогідність здійснення виконання і розрахунків та інші фактори щодо виконання такої заявки. За наявності заявки клієнта член Біржі повинен виконати таку заявку відповідно до вказівок клієнта з урахуванням вимог щодо запобігання будь-яким зловживанням, у тому числі маніпулюванню на Біржі, та відповідно до цих Правил та інших внутрішніх документів Біржі.

2.23. Заявки клієнтів щодо одного й того самого біржового товару виконуються в порядку їх надходження. Заявка клієнта, отримана членом Біржі раніше, має пріоритет виконання порівняно із заявкою щодо того самого біржового товару, отриманою членом Біржі від іншого клієнта пізніше.

2.24. Заявка клієнта щодо певного біржового товару, отримана членом Біржі, має пріоритет виконання порівняно із здійсненням членом Біржі власних операцій щодо того самого товару.

2.25. Вся інформація, адресована членами Біржі своїм клієнтам чи потенційним клієнтам, повинна бути прозорою, зрозумілою та не вводити в оману.

2.26. Член Біржі повинен обліковувати кошти та інші активи клієнта окремо від своїх власних, для того щоб кошти клієнта не використовувалися на цілі інші, ніж цілі клієнта, не були предметом вимог кредиторів члена Біржі, не використовувалися в інтересах інших клієнтів, якщо інше не погоджено у договорі між членом Біржі та його клієнтом.

2.27. Член Біржі не має права:

1) передавати в заставу, об'єднувати чи розпоряджатися активами клієнта без попередньої письмової згоди клієнта;

2) виконувати операції на користь клієнта без попередньої згоди клієнта, крім випадків, якщо клієнт надав згоду на здійснення біржової торгівлі без отримання його попередньої згоди.

2.28. Члени Біржі, крім прав та обов'язків, визначених законодавством та у цьому розділі, мають права та обов'язки учасників торгів, визначених законодавством, цими Правилами та іншими внутрішніми документами Біржі.

3. Порядок набуття, зупинення та припинення статусу учасника торгів. Вимоги до учасників торгів, їх права та обов'язки. Біржові брокери учасників торгів

3.1. Учасниками торгів можуть бути члени Біржі, від імені яких діють біржові брокери, та інші особи, яким надано право здійснювати торгівлю у випадках, встановлених законодавством та/або цими Правилами та іншими внутрішніми документами Біржі.

3.2. Біржа не допускає особу до участі у біржових торгах та/або не реєструє клієнта такого учасника торгів, якщо відносно такої особи (її клієнта) та Біржі, одна й та сама особа здійснює контроль, що документально підтверджується даними отриманими Біржею, у встановленому законодавством порядку.

3.3. Члени Біржі та інші особи, яким надано право здійснювати біржову торгівлю у випадках, встановлених законодавством та/або цими Правилами та іншими внутрішніми документами Біржі, набувають статусу учасника торгів та отримують право приймати участь в біржових торгах за умови виконання ними вимог встановлених внутрішніми документами Біржі, щодо участі у відповідній секції, чи секціях.

3.4. Для отримання статусу учасника торгів у відповідній секції Біржі, особа, що бажає брати участь у біржових торгах (далі – кандидат), повинна завантажити через вебсайт Біржі заяву за формою, встановленою Біржею (далі – заява кандидата), обрати відповідну секцію та надати до заяви документи відповідно до внутрішніх документів Біржі.

3.5. Внутрішні документи Біржі можуть встановлювати вимоги, щодо кандидата, документів, що мають бути подані ним для участі у біржових торгах відповідної секції, або за певним біржовим товаром, або групою біржових товарів. Перелік необхідних документів, що мають додаватися до заяви кандидата, розміщується на вебсайті Біржі. Також, внутрішні документи Біржі можуть передбачати здійснення інших дій, необхідних для здійснення комплаєнсу, верифікації та ідентифікації кандидата.

Особи, які не мають статусу члена Біржі та мають намір отримати статус учасника торгів у відповідній секції (секціях) Біржі, можуть подавати документи, передбачені цим пунктом Правил, одночасно з документами необхідними для отримання статусу члена Біржі.

У разі подання кандидатом неповного пакету документів або подання документів з порушенням вимог, встановлених внутрішніми документами Біржі, Біржа інформує кандидата протягом 2 (двох) робочих днів з дня отримання таких документів шляхом направлення на зазначену у заяві кандидата електронну адресу електронного повідомлення, що містить посилання на виявлені недоліки та строк усунення недоліків, який не може бути меншим 5 (п'яти) робочих днів.

За клопотанням кандидата Біржа може продовжити строк усунення виявлених недоліків у документах.

При розгляді заяви кандидата Біржа має право запитати у кандидата додаткові документи, які розкривають зміст інформації, що була зазначена у документах, які подавалися кандидатом.

3.6. Рішення про надання статусу учасника торгів/відмову у наданні статусу учасника торгів приймається Біржовою радою не пізніше 10 (десяти) робочих днів з дати надходження

заяви кандидата. У разі подання кандидатом неповного пакету документів або подання документів з порушенням вимог, встановлених внутрішніми документами Біржі, розгляд заяви кандидата продовжується на визначений Біржею строк для усунення недоліків.

Підставою для відмови Біржовою радою кандидату у наданні статусу учасника торгів можуть бути:

- невідповідність кандидата кваліфікаційним вимогам, встановленим до учасників торгів у відповідній секції Біржі згідно з внутрішніми документами Біржі;
- неусунення виявлених недоліків у документах, що подавалися кандидатом для набуття статусу учасника торгів.

У разі прийняття Біржовою радою рішення про надання статусу учасника торгів, кандидат набуває права учасника торгів, передбачені п. 3.9. цих Правил, а у випадку, якщо кандидат є членом Біржі, також права визначені п. 3.10. цих Правил.

3.7. Учасник торгів протягом 3 (трьох) робочих днів після повідомлення Біржі про надання статусу учасника торгів надсилає на адресу Біржі оригінали та/або належним чином завірени копії документів (у разі необхідності), відповідно до вимог відповідної секції. У разі прийняття Біржовою радою рішення про відмову у наданні статусу учасника торгів, кандидат повідомляється про це на електронну пошту, зазначену в заяві кандидата. Рішення Біржової ради про відмову у наданні статусу учасника торгів повинно містити підстави його прийняття та дату набуття чинності. Рішення Біржової ради про відмову у наданні статусу учасника торгів може бути оскаржене заявником до Загальних зборів Учасників Біржі.

3.8. У разі, якщо відбулися зміни в документах або інформації поданих до Біржі учасником торгів, він зобов'язаний надати Біржі оновлені документи або інформацію протягом 2 (двох) робочих днів з моменту виникнення/настання таких змін, але не пізніше реєстрації для участі у відповідних торгах.

3.9. Учасники торгів, крім прав, визначених законодавством, мають право:

- 1) подавати заявки на продаж, заявки на купівлю;
- 2) брати участь у біржових торгах;
- 3) укладати біржові угоди/біржові договори/деривативні контракти/правочини щодо деривативних контрактів від свого імені та за свій рахунок;
- 4) одержувати від Біржі необхідну інформацію;
- 5) залучати незалежного біржового експерта, якого акредитовано Біржею, до товарної експертизи біржового товару по кількості та/або якості;
- 6) вносити пропозиції щодо вдосконалення професійної діяльності Біржі з організації торгівлі продукцією на товарних біржах або організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах;
- 7) інші права, визначені внутрішніми документами Біржі, зокрема, якими регулюється біржова торгівля у відповідних секціях Біржі.

3.10. Учасники торгів, які є членами Біржі додатково мають право :

- 1) укладати біржові угоди/біржові договори/деривативні контракти/правочини щодо деривативних контрактів від імені клієнтів і за їх рахунок (посередництво при укладанні біржових угод/біржових договорів/деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів шляхом виконання доручень клієнтів і укладання біржових угод на кращих для клієнтів умовах);

2) консультувати клієнтів з питань, пов'язаних з укладанням біржових угод/біржових договорів/деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів, у тому числі з питань якості та властивостей біржового товару.

3.11. Учасники торгів, крім обов'язків, визначених законодавством, також зобов'язані:

1) дотримуватися чинного законодавства, цих Правил, інших внутрішніх документів та рішень Біржі, що регулюють біржову торгівлю;

2) дотримуватись принципів рівноправності учасників торгів, коректної поведінки, взаємоповаги по відношенню один до одного, забезпечувати збереження конфіденційності отриманої інформації;

3) надавати Біржі на її вимогу документи, що стосуються своєї діяльності, та додаткову інформацію щодо біржових товарів;

4) надавати Біржі інформацію про всі зміни, внесені в надані ними Біржі документи протягом 2 (двох) робочих днів з моменту виникнення/настання таких змін, але не пізніше реєстрації для участі у відповідних торгах;

5) своєчасно інформувати Біржу про:

- зміни у своєму фінансовому стані, а також про інші зміни, що можуть негативно вплинути на виконання зобов'язань перед іншими учасниками торгів та Біржею;

- виникнення обставин (набуття чинності рішень суду, інших уповноважених органів виникнення відносин контролю, тощо), що унеможливають участь у біржових торгах;

6) виконувати рішення Біржі з питань допуску до біржових торгів, своєчасно вносити маржу для участі у біржових торгах, виконувати зобов'язання за укладеними біржовими угодами/біржовими договорами/деривативними контрактами/правочинами щодо деривативних контрактів;

7) сплачувати комісійний збір;

8) у встановленому порядку надавати Біржі інформацію про стан виконання зобов'язань за укладеними біржовими угодами/біржовими договорами/деривативними контрактами/правочинами щодо деривативних контрактів;

9) реєструвати, вести облік і зберігати протягом щонайменше трьох років документи, пов'язані з діяльністю на Біржі, у тому числі документи бухгалтерського обліку, документи, стандартизовані Біржею, що стосуються укладання та виконання біржових угод/біржових договорів/деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів;

10) самостійно отримувати всі необхідні для здійснення біржової торгівлі дозволи, ліцензії, погодження тощо, визначені чинним законодавством;

11) не вчиняти зловживання на Біржі, або сприяти їх вчиненню;

12) виконувати інші обов'язки, визначені внутрішніми документами Біржі, зокрема, якими регулюється біржова торгівля у відповідних секціях Біржі.

3.12. Учасники торгів, які є членами Біржі додатково зобов'язані:

1) реєструвати, вести облік і зберігати протягом щонайменше трьох років доручення та інструкції клієнтів, а також підтвердження їх виконання або невиконання, оригінали договорів із клієнтами тощо;

2) надавати клієнтам точну, коректну і достатню інформацію про біржові торги, зокрема щодо біржових угод/біржових договорів/деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів, укладених на Біржі в їх інтересах;

3.13. Учасникам торгів забороняється:

- 1) здійснювати біржові операції, які не мають на меті отримання економічного змісту, та можуть вводити в оману інших учасників торгів;
- 2) укладати біржові угоди/біржові договори/деривативні контракти/правочини щодо деривативних контрактів, які не передбачають зміни власника біржового товару;
- 3) встановлювати необґрунтовані ціни, робити спроби монополізувати ринок, надавати неправдиву інформацію про ринок;
- 4) укладати біржові угоди/біржові договори/деривативні контракти/правочини щодо деривативних контрактів з перевищенням меж внесеної маржі (крім випадків передбачених внутрішніми документами Біржі).

3.14. Учасникам торгів, які є членами Біржі, додатково забороняється:

- 1) передавати в заставу, об'єднувати чи розпоряджатися активами клієнта без попередньої письмової згоди клієнта;
- 2) виконувати операції на користь клієнта без попередньої згоди клієнта, крім випадків, якщо клієнт надав згоду на здійснення торгівлі без отримання його попередньої згоди;
- 3) розкривати або розголошувати доручення клієнта та зміст біржової угоди/біржового договору/деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту, укладати біржові угоди/біржові договори/деривативні контракти/правочини щодо деривативних контрактів всупереч інтересам клієнта, або контрагента з використанням отриманої від клієнта інформації або інформації, що стала відомою внаслідок його роботи;
- 4) укладати біржові угоди/біржові договори/деривативні контракти/правочини щодо деривативних контрактів всупереч дорученням клієнтів;
- 5) одночасно обслуговувати двох або більше клієнтів, інтереси яких суперечать один одному;
- 6) представляти в одній торговій сесії інтереси клієнтів, що бажають продати біржовий товар/базовий актив деривативного контракту, і клієнтів, що бажають купити такий біржовий товар/базовий актив деривативного контракту;
- 7) використовувати грошові кошти і біржові товари клієнта у власних цілях чи в інтересах третіх осіб.

3.15. Зупинення статусу учасника торгів на Біржі призводить до зупинення прав учасника торгів передбачених п. 3.9. цих Правил, а у випадку, якщо заявник є членом Біржі, також прав визначених п. 3.10. цих Правил. Зупиненню можуть підлягати, як окремі так і всі права учасника торгів, зокрема, зупинення допуску до торгів в окремій (их) секції (ях), чи по всіх секціях Біржі, на термін визначений рішенням Біржової ради. Зупинення статусу учасника торгів здійснюється у випадках:

- 1) зупинення членства на Біржі у випадках, зазначених у п. 2.8. цих Правил, для членів Біржі;
- 2) за заявою учасника торгів про зупинення допуску до торгів у певній (их) секції (ях) Біржі (з обов'язковим виконанням учасником торгів своїх зобов'язань перед Біржею та іншими учасниками торгів (їх клієнтами) за біржовими угодами/біржовими договорами/деривативними контракти/правочинами щодо деривативних контрактів із зазначенням терміну/строку зупинення);
- 3) порушення Правил та/або внутрішніх документів Біржі та/або законодавства, за настання яких відповідно до цих Правил та інших внутрішніх документів, Біржа має право застосовувати зупинення статусу учасника торгів на Біржі;
- 4) не надання Біржі інформації про зміни, які відбулися в документах (інформації), поданих в процесі набуття статусу учасника торгів на біржі протягом 2 (двох) робочих днів з

моменту виникнення/настання таких змін, але не пізніше реєстрації для участі у відповідних торгах;

5) в інших випадках, визначених внутрішніми документами Біржі.

3.16. Підставами для припинення статусу учасника торгів на Біржі є:

1) припинення членства на Біржі у випадках, зазначених у п. 2.11. цих Правил, для членів Біржі;

2) заява учасника торгів про припинення статусу учасника торгів та допуску до біржових торгів у певній секції (ях) Біржі (з обов'язковим виконанням учасником торгів своїх зобов'язань перед Біржею та іншими учасниками торгів (їх клієнтами) за біржовими угодами/біржовими договорами/деривативними контракти/правочинами щодо деривативних контрактів;

3) порушення цих Правил та/або внутрішніх документів Біржі та/або законодавства, за настання яких відповідно до цих Правил та інших внутрішніх документів, Біржа має право застосовувати припинення статусу учасника торгів на Біржі;

4) випадки, визначені спеціальним законодавством, та не охоплені п. 2.11. Правил, настання яких є підставою для припинення статусу учасника торгів на Біржі в тій чи іншій секції.

3.17. Припинення статусу учасника торгів на Біржі відбувається за рішенням Біржової ради, яке набуває чинності з наступного дня після прийняття, якщо інше не зазначено у такому рішенні. З дати набуття чинності рішення про припинення статусу учасника торгів, припиняються усі права учасника торгів передбачені п. 3.9. цих Правил, а у випадку, якщо заявник є членом Біржі, також, права визначені п. 3.10. цих Правил.

3.18. Учасник торгів повинен призначити щонайменше одного біржового брокера для участі в біржових торгах. Біржовий брокер діє на підставі довіреності від учасника торгів, за формою встановленою Біржею.

3.19. Член Біржі здійснює реєстрацію біржового брокера на Біржі шляхом подання інформації про нього Біржі для внесення такого брокера до реєстру учасників торгів та їх брокерів.

3.20. Обов'язки біржових брокерів полягають у виконанні доручень учасника торгів, яких вони представляють.

3.21. Брокерам забороняється розголошувати комерційні таємниці щодо здійснюваних за їх участю біржових операцій в інтересах клієнтів, одночасно обслуговувати двох або більше клієнтів, інтереси яких суперечать один одному.

3.22. На брокерів поширюються вимоги, права та обов'язки, покладені цими Правилами та внутрішніми документами Біржі на учасників торгів.

3.23. Порушення учасниками торгів/брокерами зобов'язань, встановлених внутрішніми документами Біржі, що регламентують біржову торгівлю, вважається порушенням учасником торгів/брокером також і цих Правил.

4. Порядок ведення реєстру учасників торгів та їх брокерів

4.1. Біржа веде реєстри учасників торгів та їх біржових брокерів з відкритою та закритою частиною.

4.2. Відкрита частина реєстру учасників торгів, який оприлюднюється на вебсайті Біржі, містить такі дані:

- для юридичних осіб - найменування та ідентифікаційний код/для фізичних осіб-підприємців – прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) учасника торгів;
- місцезнаходження юридичної особи/місцезнаходження (місце проживання або інша адреса, за якою здійснюється зв'язок з фізичною особою - підприємцем) фізичної особи - підприємця;
- посилання на офіційний вебсайт учасника торгів, а також контактні дані для клієнтів (номер телефону, електронна пошта учасника торгів) у випадку, якщо учасник торгів надає послуги клієнтам;
- дату набуття статусу члена Біржі (для члена Біржі);
- дату надання/зупинення/припинення допуску до біржових торгів.

4.3. Реєстр учасників торгів, який оприлюднюється на вебсайті Біржі, включає, як всіх дійсних учасників торгів, так і учасників, допуск до біржових торгів яких був зупинений або припинений.

4.4. Закрита частина реєстру учасників торгів також містить персональні дані, іншу інформацію, яка не підлягає розголошенню. Реєстр біржових брокерів є складовою закритої частини реєстру учасників торгів. Закрита частина реєстру учасників торгів ведеться відповідно до внутрішніх документів Біржі та з дотриманням вимог законодавства.

5. Порядок допуску біржових товарів до біржових торгів, зупинення та скасування такого допуску, ведення реєстру біржових товарів

5.1. Предметом біржових торгів є біржовий товар, в т.ч. деривативний контракт, який допущено до біржових торгів згідно з цими Правилами, та купівля-продаж якого не заборонена чинним законодавством.

5.2. У випадках, визначених законодавством, Біржа може організовувати та проводити торги та аукціони продукцією та іншим майном у порядку, встановленому цими Правилами та внутрішніми документами Біржі відповідно до вимог, визначених іншими законами, ніж Закон України «Про товарні біржі», та/або нормативно-правовими актами, прийнятими на їх виконання.

5.3. Біржовий товар, допущений до біржових торгів, включається до реєстру біржових товарів Біржі.

Реєстр біржових товарів, у частині допуску до біржових торгів продукції, та інших речей визначених родовими ознаками, має містити щонайменше назву такого біржового товару, дату його включення до реєстру біржових товарів, дату зупинення допуску такого біржового товару до біржових торгів.

Реєстр біржових товарів, у частині допуску до біржових торгів деривативних контрактів, повинен містити щонайменше такі дані: встановлений Біржею ідентифікатор деривативного контракту, вид деривативного контракту (опціон, ф'ючерс, форвард тощо); вид деривативного контракту за типом базового активу (товарні деривативні контракти / інші деривативні контракти); унікальний ідентифікатор продуктів (після присвоєння його деривативному контракту в порядку, встановленому законодавством); строк деривативного контракту; дата виконання; строк / термін поставки; дані про базовий актив деривативного контракту; дані щодо реєстрації НКЦПФР специфікації деривативного контракту (у разі якщо зміст деривативного контракту визначається специфікацією); дату, з якої можливе укладення деривативного контракту на Біржі; інші показники, необхідні для ідентифікації деривативного контракту; дату внесення деривативного контракту до реєстру біржових товарів, у частині допуску до біржових торгів деривативних контрактів.

Реєстр біржових товарів оприлюднюється Біржею на вебсайті Біржі. Скасування допуску біржового товару до біржових торгів здійснюється шляхом його виключення з реєстру біржових товарів.

5.4. За видами товарів/базових активів біржові товари можуть класифікуватися, в тому числі, з урахуванням таких складових: найменування, марка (сорт), обсяг, строк виконання, умови виконання, рівень (клас) якості тощо.

5.5. Біржові товари можуть визначатися Біржею за партіями товарів та/або класифікуватися за видами, характеристиками, властивостями товарів/базових активів/деривативних контрактів з урахуванням вимог законодавства, яким регулюється обіг відповідного товару.

5.6. Внутрішні документи Біржі можуть визначати додаткові вимоги щодо класифікації та групування біржових товарів, торгівля якими здійснюється у відповідній секції (секціях), або щодо біржової торгівлі за певним біржовим товаром, або групою біржових товарів.

5.7. Партією біржового товару є вказана кількість біржових товарів. Така кількість має складати дві, або більше одиниць біржового товару. Партія може складатися з одного або декількох найменувань біржових товарів. Купівля-продаж партії біржового товару, його відвантаження/отримання (відпуск, передача/відбір, прийом), або передача прав за яким здійснюється на підставі документів (в разі наявності вимог законодавства, з дотриманням таких вимог).

5.8. Рішення щодо допуску біржового товару до біржових торгів, зупинення або скасування допуску приймається Біржовою радою. Біржова рада може приймати окремі рішення щодо зміни переліку та/або порядку допуску товарів до біржових торгів, а також експертизи біржових товарів.

5.9. Біржа має право перевірити показники якості, кількість і місцезнаходження, зазначені при допуску біржового товару до біржових торгів, в тому числі шляхом огляду товару/базового активу, відбору зразків, проб, тощо, в порядку, встановленому цими Правилами та/або внутрішніми документами Біржі.

5.10. На підставі рішення Біржової ради біржовий товар вноситься до реєстру біржових товарів Біржі. З моменту внесення біржового товару до реєстру біржових товарів Біржі, товар вважається допущеним до біржових торгів.

5.11. Рішення зазначені в п. 5.8 цих Правил можуть прийматися Біржовою радою з ініціативи Біржі, члена Біржі (іншого учасника торгів), який ініціює аукціон, або на вимогу НКЦПФР (інших державних органів), у випадках передбачених чинним законодавством.

5.12. Біржа для прийняття Біржовою радою рішень передбачених п. 5.8 цих Правил з ініціативи члена Біржі, має право вимагати від такого члена Біржі, або його клієнта, іншого учасника торгів оригінали документів, або належним чином завірені копії документів, які передбачені внутрішніми документами Біржі, для підтвердження якості, наявності та походження такого товару/базового активу.

5.13. Опис біржового товару (стандарту якості, мінімальна кількість (розмір лотів), системи міри та ваги, одиниць виміру біржових товарів та їх якості, інших характеристик) зазначаються в рішенні Біржової ради щодо допуску відповідного біржового товару до біржових торгів. Особливості опису біржового товару можуть визначатися внутрішніми документами Біржі відповідно до вимог відповідної секції, або біржових торгів за певним біржовим товаром, або групою біржових товарів. Характеристики біржового товару оприлюднюється на вебсайті Біржі та зазначається в реєстрі біржових товарів.

5.14. Інформація щодо прийняття Біржовою радою рішень передбачених п. 5.8 цих Правил оприлюднюється на вебсайті Біржі.

5.15. У разі порушення учасником торгів вимог цих Правил, та/або інших внутрішніх документів Біржі, в тому числі, в частині невідповідності біржового товару, допущеного до біржових торгів, допуск такого товару до біржових торгів за рішенням Біржової ради може бути зупинено/скасовано.

5.16. Біржа може визначити інші підстави для зупинення/скасування допуску біржового товару (групи біржових товарів) до торгів та припинення/зупинення біржових торгів певним біржовим товаром (групою біржових товарів) з урахуванням:

- підстав, критеріїв, показників тощо, визначених законодавством (зокрема, в разі встановлення НКЦПФР за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у відповідній сфері, критеріїв цінової нестабільності біржового товару на товарних біржах залежно від виду, ліквідності та/або ринкової ціни такого біржового товару);
- та/або результатів аналізу нових та існуючих інформаційних продуктів (технологій), ділової практики або технологій здійснення біржових операцій на предмет можливості їх використання для зловживань (маніпулювань);
- та/або результатів узагальнення біржової практики запобігання та протидії зловживанням (маніпулюванням).

5.17. Допуск біржового товару до біржових торгів зупиняється/скасовується Біржею або біржові торги певним біржовим товаром зупиняються/припиняються Біржею на письмову вимогу НКЦПФР для запобігання або усунення порушень на організованих товарних ринках.

Біржа зобов'язана зупинити укладання/виконання деривативного контракту, правочинів щодо нього, та зупинити/скасувати допуск деривативного контракту до торгів, якщо НКЦПФР зупинено або заборонено вчинення/виконання деривативних контрактів.

5.18. У разі зупинення/скасування допуску біржового товару до біржових торгів або зупинення/припинення біржових торгів біржовим товаром на Біржі, щодо такого біржового товару на час зупинення/скасування забороняється подання учасниками торгів заявок, укладання біржових угод та вчинення інших дій на Біржі.

5.19. Всі наявні на момент зупинення/скасування заявки щодо відповідного біржового товару повинні бути деактивовані (переведені до таких, що не можуть бути виконані) Біржею відповідно до внутрішніх документів Біржі.

5.20. Біржа негайно інформує учасників торгів, інших зацікавлених осіб про зупинення/скасування допуску біржового товару до біржових торгів або зупинення/припинення біржових торгів біржовим товаром за рішенням Біржі або НКЦПФР шляхом розміщення відповідної інформації на вебсайті Біржі.

5.21. У разі прийняття Біржею рішення про зупинення/скасування допуску біржового товару або зупинення/припинення біржових торгів біржовим товаром Біржею, Біржа негайно інформує офіційним каналом зв'язку НКЦПФР та відповідного регулятора товарного ринку, якщо така вимога встановлена законодавством.

5.22. Якщо усунуто причини з яких було припинено/зупинено біржові торги, вони можуть бути поновлені на підставі рішення Біржової ради. Якщо біржові торги припинено/зупинено на вимогу НКЦПФР, Біржа зобов'язана погодити поновлення торгів з НКЦПФР.

5.23. Якщо усунуто причини зупинення/скасування допуску біржового товару до біржових торгів, допуск до реєстру біржових товарів може бути поновлено на підставі рішення Біржової ради. Поновлення допуску до реєстру біржових товарів на вимогу

НКЦПФР щодо зупинення/скасування допуску до біржових торгів, відбувається за погодженням з НКЦПФР.

6. Процедура доступу учасників торгів до користування електронною торговою системою Біржі

6.1. Для прийняття участі у біржових торгах відповідної секції особа, яка отримала статус учасника торгів відповідно до Розділу 3 цих Правил, отримує доступ до ЕТС шляхом:

- отримання на Біржі ЕІ;
- надання Біржі сертифікатів відкритого ключа брокерів та інших уповноважених осіб (для учасників торгів – резидентів України)/укладання з Біржею Договору про використання простого ЕП (для учасників торгів – нерезидентів України);
- проходження на Біржі навчання зі здійснення біржових операцій в ЕТС та користування ЕТС (стосується особи (осіб), яка (і) безпосередньо буде (уть) призначатися брокером (ами) учасника торгів);
- виконання інших умов встановлених внутрішніми документами Біржі, щодо участі у біржових торгах відповідної секції, біржовим товаром, чи групою біржових товарів.

6.2. Для здійснення юридично значущих дій в ЕТС, брокери учасника торгів – резидента України мають проходити авторизацію в ЕТС із використанням особистого ключа КЕП/УЕП як фактору автентифікації.

6.3. Для авторизації в ЕТС брокера учасника торгів – нерезидента України, використовується простий ЕП. Для створення простого ЕП застосовується двохфакторна модель авторизації, яка дозволяє однозначно ідентифікувати брокера учасника торгів і передбачає окрім використання ЕІ, закріпленого за таким брокером в ЕТС, та паролю брокера учасника торгів, також введення брокером до форми авторизації одноразового ідентифікатору, який автоматично генерується ЕТС та направляється на електронну адресу брокера учасника торгів, надану на Біржу при набутті статусу учасника торгів.

6.4. У разі проходження учасником торгів – резидентом України авторизації в ЕТС без використання особистого ключа КЕП/УЕП як фактору автентифікації, учасник торгів отримує доступ до ЕТС виключно в переглядовому режимі.

6.5. Детальний опис процедури авторизації в ЕТС Біржі визначається інструкцією користувача ЕТС.

7. Загальні положення організації та проведення біржових торгів

7.1. Біржові торги проводяться в електронній торговій системі Біржі (далі – ЕТС). Біржові торги біржовими товарами, в т.ч. деривативними контрактами, проводяться за технологією одностороннього аукціону відповідно до цих Правил та інших внутрішніх документів Біржі, що регулюють порядок проведення біржових торгів відповідної секції, або за певним біржовим товаром, або групою біржових товарів.

7.2. Біржові торги проводяться на засадах: рівного доступу до інформації про торги та умови участі в них, конкуренції, анонімності (знеособлення) учасників торгів, відсутності дискримінації, протидії зловживанням. Не вважається порушенням принципу анонімності проведення біржових торгів за технологією одностороннього аукціону, через те, що ініціатор аукціону попередньо відомий.

7.3. Біржа використовує технології торгів за принципом одностороннього аукціону, відповідно до ринкових практик організованих товарних ринків і такі, що не заборонені чинним законодавством для застосування на товарних біржах.

7.4. Проведення біржових торгів, укладання біржових угод/біржових договорів/деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів та виконання зобов'язань за ними здійснюється на Біржі без залучення центрального контрагента.

7.5. На вебсайті Біржі (у календарі торгів) розміщується розклад торгів, в якому міститься інформація про торгові дні, торгові сесії, а також оголошення про проведення торгів (торгових сесій), сформовані на підставі заявок ініціаторів торгів. Відповідно до розкладу торгів в автоматичному режимі відбувається відкриття та закриття торгових сесій. Торгова сесія може бути продовжена, зупинена або припинена адміністратором ЕТС, відповідно до цих Правил та інших внутрішніх документів Біржі, що регулюють порядок проведення біржових торгів відповідної секції (секцій) Біржі.

7.6. Торговий день – робочий день, у який на Біржі відбуваються торгові сесії відповідно до розкладу торгів. Торговий день починається о 09:00 (за київським часом) та завершується о 18:00 (за київським часом) цього ж дня (якщо інше не встановлено законодавством та/або внутрішніми документами Біржі). За необхідності, у випадку продовження адміністратором ЕТС торгової сесії згідно з внутрішніми документами Біржі, торговий день може бути завершено пізніше зазначеного часу.

7.7. Операційний день Біржі може складатися з торгових сесій, клірингових сесій (операційні години роботи Біржі для проведення клірингу та виконання процедур у цілях забезпечення здійснення розрахунків і поставки за укладеними біржовими угодами/біржовими договорами/деривативними контрактами, у тому числі, шляхом обміну інформацією та документами з третіми особами, що вказуються у розкладі біржових торгів Біржі). Біржею можуть бути визначені операційні години роботи Біржі для виконання інших процедур, передбачених внутрішніми документами Біржі.

7.8. Біржові торги можуть відбуватися з представленням ціни за одиницю товару в абсолютному виразі або, як коефіцієнту. Формат представлення ціни зазначається у внутрішніх документах, якими регулюється біржова торгівля у відповідній секції Біржі.

7.9. Подача заявки здійснюється після проходження авторизації в ЕТС учасником торгів-резидентом за допомогою КЕП/УЕП, а учасником торгів-нерезидентом за допомогою простого ЕП. Таким чином, учасник торгів підтверджує, що всі його дії в ЕТС будуть підписані його електронним підписом та матимуть юридичну силу згідно з вимогами законодавства України.

7.10. Учасники торгів можуть подавати лімітний вид заявок за ціною – із зазначенням у заявці ціни, не нижче/не вище якої повинна бути виконана заявка на продаж/заявка на купівлю (відповідно) в ході біржових торгів, та в межах обсягу, зазначеного у такій заявці.

7.11. Внутрішніми документами Біржі (у тому числі, на вимогу спеціального законодавства), якими регламентується біржова торгівля у конкретних секціях Біржі, можуть бути визначені інші види заявок за ціною, а також за іншими параметрами.

7.12. Заявки, які пройшли успішно перевірку в ЕТС щодо їх відповідності вимогам та критеріям, визначеним у внутрішніх документах Біржі, якими регламентується біржова торгівля у конкретних секціях Біржі, реєструються в ЕТС з зазначенням дати та часу їх реєстрації. У випадку негативного результату перевірки – заявка відхиляється ЕТС з формуванням електронного повідомлення учаснику торгів щодо причини відмови.

7.13. Заявка вважається поданою брокером (учасником торгів) з моменту реєстрації такої заявки в ЕТС з зазначенням дати та часу її реєстрації.

7.14. У випадку подання учасником торгів заявки від імені, за дорученням та в інтересах клієнта, ідентифікатор клієнта зазначається у заявці.

7.15. У разі встановлення внутрішнім документом Біржі, який регламентує біржову торгівлю у відповідній секції, обов'язкового внесення учасником торгів маржі для відповідного біржового товару (категорії товару), такі учасники торгів можуть подавати заявки/ставки щодо такого товару виключно в межах вільного залишку їх маржі.

Заявка, подана поза межами вільного залишку маржі, відхиляється ЕТС з формуванням відповідного електронного повідомлення учаснику торгів.

7.16. У випадку встановлення внутрішніми документами Біржі, якими регламентується біржова торгівля у конкретних секціях Біржі, вимог щодо формування маржі з окремих видів активів та меж їх достатності, учасники торгів-продавці можуть подавати заявки виключно в межах вільного залишку такої маржі.

7.17. Фіксація Біржею факту укладання біржової угоди/виникнення зобов'язань з укладання деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту відбувається за результатом співставлення параметрів зустрічних заявок (заявки на купівлю та заявки на продаж) відповідно до критеріїв і порядку їх застосування, визначених Біржею, та з врахуванням виду заявок і зазначених в них параметрів.

7.18. У разі наявності списку виключень контрагентів, біржові угоди/біржові договори/деривативні контракти/правочини щодо деривативних контрактів укладаються з врахуванням таких списків.

7.19. Моментом укладання учасником торгів біржової угоди/біржового договору/деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту вважається момент реєстрації такої угоди/біржового договору/деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту в ЕТС з зазначенням дати та часу реєстрації. З цього моменту така біржова угода/біржовий договір/деривативний контракт/правочин щодо деривативного контракту вважається дійсною (-им) та безумовною (-им) для виконання.

7.20. Укладання біржових угод/біржових договорів/деривативних контрактів/правочинів щодо деривативного контракту, в яких учасник торгів виступає одночасно продавцем і покупцем, а також за зустрічними однорідними заявками учасника (учасників) біржових торгів, які направляються в інтересах одного і того самого клієнта учасника (учасників) біржових торгів, не допускається.

7.21. Учасник торгів має можливість в ЕТС доступу до переліку та реквізитів поданих (та зареєстрованих в ЕТС) ним заявок/реєстрацій на участь в торгах та укладених ним біржових угод/біржових договорів/деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів (за умови його авторизації в ЕТС).

7.22. Учасники торгів також мають доступ до своїх біржових свідоцтв в ЕТС (за умови авторизації), в якій біржові торги проходять за технологією одностороннього аукціону.

7.23. Детальний опис функціоналу ЕТС надається в інструкції користувача ЕТС.

7.24. За результатами торгів формуються документи, визначені цими Правилами та/або іншими внутрішніми документами Біржі (у тому числі, на вимогу та у відповідності до законодавства – для НКЦПФР, регулятора відповідного товарного ринку та/або центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у відповідних сферах).

8. Списки виключень контрагентів

8.1. Списки виключень контрагентів (далі – списки виключень) є переліком контрагентів з якими учасник торгів/певна категорія учасників торгів не може укласти біржові угоди/деривативні контракти/правочини щодо деривативних контрактів.

8.2. Списки виключень можуть формуватися Біржею на підставі:

- вимог законодавства (зокрема, спеціального) щодо заборони вчинення правочинів з купівлі-продажу активу, що є біржовим товаром, укладення деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів між певними категоріями суб'єктів господарювання, які, в свою чергу, є учасниками торгів;

- за письмовою заявою учасника торгів, підписаною керівником або іншою уповноваженою особою та засвідченою печаткою (за наявності), про внесення контрагента до списку виключень, що є документом, який виражає волю і потреби такого учасника, та прирівнюється до заявлених кваліфікаційних вимог такого учасника торгів до контрагентів.

8.3. Список виключень формується за двома принципами:

- «Всі крім» - до списку виключень вносяться контрагенти (учасники торгів), з якими у відповідного учасника торгів укладення біржових угод/деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів неможливе;

- «Ніхто крім» - до списку виключень вносяться лише ті контрагенти (учасники торгів), з якими у відповідного учасника торгів є можливим укладення біржових угод/деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів.

8.4. З метою включення учасників торгів до списку виключень «Ніхто крім», Біржа має право здійснювати додаткову перевірку таких учасників торгів на предмет виявлення потенційних ризиків та запобігання маніпулюванню цінами із застосуванням власної системи комплаєнс-ризиків (внутрішнього контролю управління ризиками).

8.5. Біржа формує список виключень лише за умови попередньої публікації прозорого алгоритму попередньої перевірки контрагентів учасником торгів, що передає Біржі такий список.

8.6. З метою недопущення штучного обмеження конкуренції, Біржа публікує відповідні списки виключень учасників торгів, в разі їх застосування, на вебсайті Біржі.

8.7. За результатами перевірки учасників торгів Біржа має право надати учаснику торгів, який подав заяву про включення такого контрагента до списку виключень, інформацію щодо результатів проведеної перевірки.

8.8. Внесення контрагента до списку виключень конкретного учасника торгів не обмежує його право на участь в біржових торгах та можливості укладання біржових угод/деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів з іншими учасниками торгів.

9. Порядок організації та проведення біржових торгів за технологією одностороннього аукціону

9.1. Для ініціювання проведення аукціону учасник торгів - ініціатор аукціону подає заявку (заявки) на продаж, або заявку (заявки) на купівлю – у випадку ініціювання аукціону на купівлю у ЕТС із зазначенням біржового товару, стартової ціни, кількості (кількості лотів), ставки/розміру маржі. У заявці (ках) можуть бути зазначені інші параметри, визначені внутрішніми документами Біржі, якими регламентується біржова торгівля у відповідній секції Біржі.

9.2. Після реєстрації Біржею заявки ініціатора аукціону, Біржа забезпечує оприлюднення на вебсайті Біржі оголошення про проведення аукціону, яке містить інформацію, зазначену у заявці ініціатора аукціону. Інформація щодо оголошеного аукціону також доводиться до відома усіх учасників торгів засобами ЕТС. Учасники торгів, які мають намір прийняти участь у таких торгах, повинні пройти реєстрацію на участь у торгах в порядку, визначеному відповідним внутрішнім документом Біржі, яким регламентується біржова торгівля у відповідній секції Біржі.

9.3. Якщо внутрішніми документами Біржі передбачено обов'язкове внесення учасником торгів гарантійного забезпечення для участі в торгах за відповідним біржовим товаром, реєстрація такого учасника для участі в торгах відбувається в ЕТС за умови наявності на його кліринговому рахунку в системі клірингового обліку Біржі вільного залишку маржі у сумі, що є не меншою від суми, яка розраховується на підставі стартової ціни (або іншого показника, визначеного внутрішніми документами Біржі) та відповідно до ставки/розміру маржі, зазначених ініціатором аукціону у заявці, і є пропорційною до заявленого відповідним учасником торгів обсягу у його заявці.

9.4. Біржа протягом операційного дня за результатами обробки інформації, отриманої від обслуговуючого банку Біржі, забезпечує зарахування маржі на відповідний кліринговий рахунок в ЕТС Біржі (внутрішніми документами Біржі може визначатися граничний термін зарахування маржі в межах операційного дня), а також отримує інформацію від оператора (ів) поставки, якщо це передбачено внутрішніми документами Біржі, якими регламентується біржова торгівля у відповідній секції Біржі (перелік інформації зазначається у таких документах).

9.5. Ініціатор аукціону може відкликати свою заявку за певний час до початку торгів, за умов та у порядку, що визначені внутрішніми документами Біржі, якими регламентується біржова торгівля у відповідній секції Біржі.

9.6. Протягом торгів (торгової сесії) учасники торгів, які у встановленому порядку зареєстровані Біржею для участі в торгах, подають в ЕТС ставки, підвищують/знижують ціни з урахуванням типу аукціону (на продаж/на купівлю) та встановленого кроку торгів.

9.7. Механізм формування ціни (на підвищення, на зниження, з можливістю підвищення та зниження ціни, тощо) в ході аукціону визначається Біржею (у тому числі, з урахуванням виду аукціону – аукціон на продаж чи аукціон на купівлю) та передбачає можливість підвищення і зниження ціни.

9.8. Після завершення торгів (післяторговельний період) здійснюється:

- підписання біржових свідоцтв учасниками торгів, які уклали біржові угоди/щодо яких за результатами торгів в ЕТС зафіксовано факт виникнення зобов'язання щодо укладання деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів;
- формування Біржею протоколу торгів та інших документів, передбачених внутрішніми документами Біржі.

9.9. На підставі підписаних учасниками торгів та зареєстрованих Біржею біржових свідоцтв, учасники торгів, що є сторонами за такими біржовими свідоцтвами, в термін, визначений внутрішніми документами Біржі, якими регламентується біржова торгівля у відповідній секції Біржі, укладають біржові договори/деривативні контракти/правочини щодо деривативних контрактів. Біржові договори укладаються сторонами такого договору за формою та на умовах, що були визначені учасником торгів-ініціатором аукціону до торгів і надані ним на Біржу (з визначеними у ньому умовами розрахунків та поставки біржового товару) в електронному вигляді. Ініціатор аукціону може скористатися типовим біржовим договором (за його наявності). Деривативні контракти/правочини щодо деривативних контрактів укладаються за типовою формою, встановленою Біржею.

9.10. Біржа залишає за собою право визначати типові біржові договори та розробляти

стандартні (типові) умови біржових угод, біржових свідоцтв та біржових договорів, що укладаються на підставі біржових свідоцтв, генеральні угоди та/або специфікації деривативного контракту, стандартні (типові) форми деривативних контрактів, правочинів щодо деривативних контрактів з урахуванням вимог законодавства України.

9.11. Біржею у внутрішніх документах Біржі, які регламентують біржову торгівлю у певній секції Біржі, можуть бути визначені інші/додаткові вимоги та умови щодо укладення біржових угод, біржових свідоцтв, біржових договорів, деривативних контрактів, правочинів щодо деривативних контрактів, види звітних документів, які формуються за результатами біржових торгів (та/або укладеної біржової угоди/біржового договору/деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту), та порядок формування і підписання таких документів, а також доведення їх до відома зацікавлених сторін.

10. Перелік видів заявок, які можуть подавати учасники торгів

10.1. Учасники торгів можуть подавати адресні (заявки, адресовані іншому учаснику торгів або кільком учасникам торгів) та безадресні (заявки, адресовані усім учасникам торгів), анонімні (заявки, умови яких не дозволяють учасникам торгів до моменту укладення біржової угоди ідентифікувати учасника торгів, який виставив таку заявку) та неанонімні заявки, лімітні заявки (із зазначенням у заявці ціни, не нижче/вище якої повинна бути виконана заявка).

10.2. Якщо інше не передбачено внутрішніми документами Біржі, якими регулюється біржова торгівля у певній секції Біржі:

- заявка ініціатора торгів є неанонімною безадресною лімітною заявкою;
- заявка у вигляді ставки учасника торгів є анонімною адресною (адресованою ініціатору торгів) лімітною заявкою.

10.3. Біржові угоди, біржові договори, деривативні контракти, правочини щодо деривативних контрактів, укладені шляхом співставлення в ході торгів зазначених у п. 10.2 Правил заявок, вважаються укладеними на підставі безадресної (раніше поданої ініціатором торгів) заявки.

10.4. Параметри заявки на купівлю/продаж продукції, у тому числі речі, визначеної родовими ознаками, щонайменше, мають містити:

- ідентифікацію продукції, щодо якої подається заявка, та умов її поставки (за їх наявності);
- направленість заявки (на купівлю/на продаж), вид заявки;
- обмеження щодо ціни продукції;
- строк/термін поставки продукції;
- кількість (обсяг) продукції/кількість лотів продукції, щодо купівлі/продажу якої подається заявка;
- ідентифікацію учасника торгів, що подає заявку;
- ідентифікацію особи, в інтересах якої подано заявку;
- дату та час подачі заявки.

10.5. Параметри заявки на укладання деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту, щонайменше, мають містити:

- ідентифікатор деривативного контракту, який встановлюється Біржею;
- ідентифікатор базового активу деривативного контракту (ідентифікатор продукції);

- направленість заявки (на купівлю/на продаж), вид заявки;
- ціну базового активу деривативного контракту;
- строк/термін поставки базового активу;
- кількість (обсяг) базового активу, щодо якого подається заявка;
- ідентифікацію учасника торгів, що подає заявку;
- ідентифікацію особи, в інтересах якої подано заявку;
- дату та час подачі заявки.

Встановлений Біржею ідентифікатор деривативного контракту відповідає певному виду деривативного контракту (в тому числі за типом базового активу), унікальному ідентифікатору продуктів (після присвоєння його деривативному контракту в порядку, встановленому законодавством), даним щодо реєстрації НКЦПФР специфікації деривативного контракту (у разі якщо зміст деривативного контракту визначається специфікацією), строку деривативного контракту. Вказана інформація зазначається у реєстрі біржових товарів, у частині допуску до біржових торгів деривативних контрактів.

10.6. Подані заявки учасників торгів перевіряються Біржею на їх відповідність вимогам, встановленими цими Правилами та іншими внутрішніми документами Біржі.

10.7. Біржа відмовляє в реєстрації заявок, допуску заявок до біржових торгів або деактивує (переводить до таких, що не можуть бути виконані) невиконані заявки, якщо такі заявки не відповідають вимогам цих Правил та/або інших внутрішніх документів Біржі до заявок або до учасників торгів (клієнтів), що їх подають.

10.8. У разі відмови у допуску до біржових торгів заявки, Біржа повідомляє учасника торгів засобами ЕТС про причини такої відмови, в термін встановлений у внутрішніх документах Біржі, що регламентують біржову торгівлю окремої секції, або за певним видом біржового товару, або групою біржових товарів.

11. Процедура формування реєстру заявок учасників торгів, надання доступу до переліку та реквізитів поданих заявок

11.1. Біржа здійснює формування і ведення реєстру заявок учасників торгів засобами ЕТС. До реєстру заявок вноситься інформація щодо заявок, поданих ініціатором торгів, та зустрічних (у відношенні до заявки ініціатора торгів) заявок, поданих учасниками торгів у формі ставок на купівлю/продаж в ході торгів з продажу/купівлі. Фіксація інформації в реєстрі заявок учасників торгів відбувається в момент реєстрації Біржею такої заявки/ставки учасника торгів.

11.2. Реєстр заявок містить наступні обов'язкові параметри заявки та інші реквізити:

- 1) ідентифікаційний номер заявки;
- 2) дату і час реєстрації заявки ЕТС;
- 3) статус зареєстрованої заявки (змінена брокером/ відкликана брокером/ виконано частково/виконано цілком/анульовано) з фіксацією дати і часу зміни статусу;
- 4) направленість заявки (на купівлю/на продаж), вид заявки;
- 5) ідентифікатор продукції/деривативного контракту, щодо якої/якого подається заявка, та умов поставки (базис поставки, термін поставки та інше);
- 6) обмеження (ліміт) щодо ціни продукції/базового активу деривативного контракту;
- 7) кількість (обсяг) продукції/базового активу деривативного контракту щодо купівлі/продажу якого подається заявка;

- 8) найменування або ідентифікатор учасника торгів та брокера, який подав заявку;
- 9) найменування або ідентифікатор клієнта учасника торгів (у випадку подання учасником торгів заявки в інтересах клієнта).
- 11.3. Відхилення (відмова у реєстрації) заявки в ЕТС супроводжується формуванням та направленням Біржею електронного повідомлення учаснику торгів із зазначенням причин відмови.
- 11.4. Біржа здійснює власну кодифікацію ідентифікаторів заявок, параметрів та реквізитів заявок, що застосовуються для ведення реєстру заявок учасників торгів. Ідентифікатори можуть враховувати особливості, а реєстр може містити додаткову інформацію, які пов'язані із характеристиками продукції/деривативного контракту та/або особливостями біржової торгівлі у відповідній секції та/або виконання зобов'язань за продукцією/деривативним контрактом.
- 11.5. У випадку, якщо заявка виконана частково, її невиконана частина залишається в реєстрі заявок з тим самим ідентифікаційним номером заявки, ціною, датою і часом реєстрації заявки.
- 11.6. Учасник торгів до початку торгової сесії вправі відкликати заявку, або змінити умови заявки, в термін та порядку визначеними внутрішніми документами Біржі, що регламентують біржові торги в окремих секціях, або за певним біржовим товаром, або групою біржових товарів. Змінена, або відкликана заявка залишається в реєстрі заявок з тим самим ідентифікаційним номером, датою і часом реєстрації заявки з відповідною зміною статусу заявки – змінена/відкликана.
- 11.7. Біржа розкриває інформацію з реєстру заявок учасників торгів (у тому числі, щодо переліку та реквізитів поданих заявок):
- учасникам торгів в ЕТС – в обсязі поданих/відхилених/скасованих заявок таких учасників торгів;
 - уповноваженим державним органам – в порядку передбаченому чинним законодавством.

12. Укладання та виконання біржових угод та біржових договорів

- 12.1. На підставі укладених за результатами біржових торгів біржових угод учасники торгів укладають біржові договори від свого імені та за свій рахунок, від імені клієнтів і за їх рахунок відповідно до цих Правил та інших внутрішніх документів Біржі.
- 12.2. Біржові угоди укладаються автоматично шляхом фіксації в ЕТС Біржі переможця (переможців) одностороннього аукціону, який (які) визначаються в порядку, встановленому внутрішніми документами Біржі, що регламентують біржову торгівлю в певній секції, з урахуванням типу аукціону (на продаж/на купівлю). Умови біржової угоди визначаються відповідно до внутрішніх документів Біржі, які регулюють діяльність окремих секцій Біржі. Всі зафіксовані за результатами торгів (укладені) біржові угоди вносяться до реєстру біржових угод.
- 12.3. Після завершення торгів учасники торгів, які є сторонами біржової угоди, зобов'язані підписати біржове свідоцтво, яке автоматично формується ЕТС. У разі укладання за результатами одних торгів декількох біржових угод одним учасником торгів, біржове свідоцтво може оформлюватися на загальну кількість лотів, за якими учасника торгів визначено переможцем.
- Внутрішніми документами Біржі, що регламентують біржову торгівлю в певній секції Біржі, можуть встановлюватися вимоги щодо підписання біржового свідоцтва лише учасником торгів, якого визнано переможцем, та уповноваженою особою Біржі.

12.4. На підставі підписаних біржових свідоцтв сторони таких біржових свідоцтв укладають біржові договори купівлі-продажу відповідного біржового товару за формою та на умовах, що були визначені учасником торгів-ініціатором аукціону до торгів, або за типовою формою, встановленою Біржею. Укладені біржові договори реєструються Біржею та вносяться до реєстру біржових договорів.

12.5. Біржові договори укладаються на умовах, які передбачають оплатне постачання біржового товару, що здійснюється в межах найбільшого з таких проміжків часу:

- двох робочих днів;
- проміжку часу, визначеного звичаєм ділового обороту, що встановлюється внутрішніми документами Біржі, які регламентують біржову торгівлю відповідної секції (секцій), але не більше 90 календарних днів.

12.6. Біржа може розробити типові біржові договори купівлі-продажу біржового товару для використання учасниками торгів в окремих секціях. Відповідно до внутрішніх документів Біржі які регулюють діяльність в окремих секціях Біржі, використання типової форми договору купівлі продажу біржового товару може бути обов'язковим.

12.7. Виконання біржових договорів здійснюється сторонами таких договорів відповідно до цих Правил та інших внутрішніх документів Біржі. Виконання зобов'язань з розрахунків та щодо поставки біржового товару за біржовими договорами, здійснюється безпосередньо між сторонами таких договорів у відповідності до умов біржових договорів купівлі-продажу біржового товару (якщо інше не визначено внутрішніми документами Біржі, якими регламентується біржова торгівля у відповідній секції Біржі).

12.8. Біржа не несе відповідальності за невиконання чи неналежне виконання сторонами своїх зобов'язань за біржовими договорами.

12.9. У випадку не підписання біржового свідоцтва та/або не укладання біржового договору купівлі-продажу, біржова (-і) угода (-и), а також відповідне (-і) біржове (- і) свідоцтво (-а) наступного робочого дня після спливу терміну, визначеного внутрішніми документами Біржі, якими регламентується біржова торгівля у відповідній секції Біржі, автоматично анулюються (якщо інше не передбачено внутрішніми документами Біржі, якими регламентується біржова торгівля у відповідній секції Біржі). До сторони біржової угоди, з вини якої не відбулось підписання біржового свідоцтва та/або не укладання біржового договору, Біржа має право застосувати санкції, передбачені внутрішніми документами Біржі, що регламентують порядок застосування санкцій за порушення Правил та інших внутрішніх документів Біржі. При цьому, сторони не звільняються від виконання зобов'язань зі сплати комісійного збору за такою біржовою угодою.

12.10. Біржа самостійно провадить професійну діяльність на ринках капіталу - клірингову діяльність з визначення зобов'язань на підставі відповідної ліцензії НКЦПФР, реєстрації правил клірингу в НКЦПФР та дотримання вимог законодавства, яким регулюється провадження клірингової діяльності.

13. Укладання деривативних контрактів, вчинення правочинів щодо деривативних контрактів та їх виконання

13.1. Цими Правилами встановлюються загальні процедури укладання, виконання, припинення деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів на Біржі без участі центрального контрагента. Для запровадження Біржею деривативних контрактів, укладання та виконання яких здійснюється із залученням центрального контрагента, Біржа затверджує відповідні зміни до Правил та реєструє їх в НКЦПФР в установленому порядку.

13.2. На Біржі можуть укладатися, зокрема, форварди, та вчинятися правочини щодо них.

13.3. Порядок допуску базового активу/деривативного контракту до біржових торгів визначається цими Правилами та іншими внутрішніми документами Біржі, якими регулюється біржова торгівля відповідними базовими активами/деривативними контрактами (групою базових активів/деривативних контрактів).

13.4. Біржа до запровадження (проведення перших торгів) деривативного контракту на біржовому ринку:

- проводить аналіз розробленої генеральної угоди, відповідно до умов якої укладатимуться деривативні контракти, на предмет наявності ризиків негативних наслідків для учасників торгів та їх клієнтів, а також обставин, за яких такі ризики можуть реалізовуватися, з метою запобігання загрози для стабільності функціонування ринків капіталу та організованих товарних ринків;
- визначає категорії учасників товарних спот-ринків, потребам та інтересам яких відповідатиме деривативний контракт, на основі інформації про стан організованого товарного ринку, подібні деривативні контракти, потреби та інтереси учасників товарних спот-ринків з метою надання такої інформації учасникам торгів;
- надає учасникам торгів інформацію про категорії учасників товарних спот-ринків, потребам та інтересам яких відповідатиме деривативний контракт.

13.5. Допуск учасника торгів до укладання деривативних контрактів, вчинення правочинів щодо деривативних контрактів здійснюється за умови приєднання такого учасника до відповідної генеральної угоди в порядку, визначеному внутрішніми документами за відповідною секцією Біржі.

13.6. Укладання деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів здійснюється їх сторонами на підставі підписаних за результатами торгів біржових свідоцтв в порядку, визначеному внутрішніми документами за відповідною секцією Біржі. Укладені деривативні контракти/правочини щодо деривативних контрактів реєструються Біржею та вносяться до реєстру деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів.

13.7. У випадку не підписання біржового свідоцтва та/або не укладання деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту, відповідне біржове свідоцтво наступного робочого дня після спливу терміну, визначеного внутрішніми документами Біржі, якими регламентується біржова торгівля у відповідній секції Біржі, автоматично анулюється (якщо інше не передбачено внутрішніми документами Біржі, якими регламентується біржова торгівля у відповідній секції Біржі). До учасника торгів, з вини якого не відбулось підписання біржового свідоцтва та/або не укладання деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту, Біржа має право застосувати санкції, передбачені внутрішніми документами Біржі, що регламентують порядок застосування санкцій за порушення Правил та інших внутрішніх документів Біржі. При цьому, сторони не звільняються від виконання зобов'язань зі сплати комісійного збору за таким біржовим свідоцтвом.

13.8. Виконання зобов'язань з розрахунків та щодо поставки базового активу за укладеними деривативними контрактами/правочинами щодо деривативних контрактів, здійснюється безпосередньо між сторонами таких договорів у відповідності до умов генеральної угоди та/або типових форм деривативних контрактів, що затверджуються Біржею (якщо інше не визначено внутрішніми документами Біржі, якими регламентується біржова торгівля у відповідній секції Біржі).

13.9. Біржа не несе відповідальності за невиконання чи неналежне виконання сторонами своїх зобов'язань за деривативними контрактами/правочинами щодо деривативних контрактів.

13.10. Виконанням (припиненням) деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту є повне виконання сторонами зобов'язань за таким деривативним контрактом/правочином щодо деривативного контракту відповідно до його умов.

13.11. Деривативний контракт/правочин щодо деривативного контракту, зобов'язання за яким виконується з порушенням умов такого договору, може бути припинений шляхом стягнення Біржею штрафу з винної сторони в порядку, визначеному внутрішніми документами Біржі, якими регламентується біржова торгівля у відповідній секції Біржі та/або генеральною угодою та/або типовою формою деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту.

13.12. Біржа має право у внутрішніх документах, якими регламентується біржова торгівля у відповідній секції Біржі, визначати повноваження Біржі щодо:

- контролю суми відкритих позицій (сукупності укладених та не виконаних на поточний момент деривативних контрактів одного виду, з однаковим видом базового активу та строком/терміном поставки) учасників торгів та їх клієнтів;
- отримання від учасників торгів інформації (зокрема всієї необхідної документації) щодо розміру та мети позиції або взятого зобов'язання, їх прямих або опосередкованих власників, угод про співробітництво, відповідного біржового товару і зобов'язань;
- встановлення ліміту загальної кількості позицій (ліміт на частку ринку, монополізацію ринку), що обмежує частку відкритих позицій учасника торгів та його клієнтів;
- вчинення заходів щодо запобігання укладанню деривативних контрактів/скасування біржових свідоцтв, реєстрація яких призводить до перевищення ліміту загальної кількості позицій учасника торгів та його клієнтів.

14. Процедура формування реєстру укладених біржових угод, біржових договорів, деривативних контрактів, правочинів щодо деривативних контрактів

14.1. Біржа здійснює формування і ведення реєстру біржових угод засобами ЕТС. Фіксація інформації в реєстрі біржових угод відбувається в автоматичному режимі, в момент реєстрації такої угоди в ЕТС.

14.2. Реєстр біржових угод містить наступні обов'язкові параметри біржової угоди та інші реквізити:

- 1) реєстраційний номер біржової угоди;
- 2) дату і час реєстрації біржової угоди в ЕТС;
- 3) найменування або ідентифікатори сторін біржової угоди – учасників торгів, їх брокерів;
- 4) найменування або ідентифікатори клієнтів учасників торгів (у випадку подання учасником/учасниками торгів заявки в інтересах клієнта);
- 5) ідентифікаційні номери заявок, на підставі яких була укладена біржова угода;
- 6) ідентифікатор біржового товару (продукту/інструменту) та умов його поставки (базис поставки, термін поставки);
- 7) кількість (обсяг) біржового товару, щодо якого було укладено біржову угоду;
- 8) ціну біржового товару;
- 9) суму біржової угоди.

14.3. Реєстр біржових угод може містити додаткову інформацію, щодо укладеної біржової угоди та/або виконання зобов'язань за нею.

14.4. Формування біржового договору, його укладання (підписання) і реєстрація відбувається відповідно до внутрішніх документів Біржі, які регламентують біржову торгівлю відповідної секції, або за певним біржовим товаром, або групою біржових товарів.

14.5. Біржова угода вважається виконаною з моменту реєстрації Біржею укладеного біржового договору. Умови, що містяться в біржовому договорі, мають відповідати сутності укладеної біржової угоди.

14.6. Біржа здійснює формування і ведення реєстру біржових договорів засобами ЕТС. Фіксація інформації в реєстрі біржових договорів відбувається в автоматичному режимі, в момент реєстрації такого договору в ЕТС.

14.7. Реєстр біржових договорів містить наступні обов'язкові параметри договору та інші реквізити:

- 1) реєстраційний номер біржового договору;
- 2) дату і час реєстрації біржового договору в ЕТС;
- 3) сторони біржового договору;
- 4) реєстраційний номер біржового свідоцтва, на підставі якого був укладений біржовий договір (дозволяє ідентифікувати номери заявок, на підставі яких укладені біржові угоди);
- 5) ідентифікатор продукції та строк/термін її поставки за договором;
- 6) кількість (обсяг) біржового товару, щодо якого було укладено біржову угоду;
- 7) суму біржового договору.

14.8. Реєстр біржових договорів може містити додаткову інформацію, щодо укладеного договору та/або виконання зобов'язань за ним.

14.9. Біржа формує і веде реєстр укладених деривативних контрактів (вчинених правочинів щодо деривативних контрактів) засобами ЕТС. Фіксація інформації в реєстрі відбувається в автоматичному режимі, в момент реєстрації такого деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту в ЕТС.

14.10. Реєстр укладених деривативних контрактів (вчинених правочинів щодо деривативних контрактів) містить наступні обов'язкові параметри та інші реквізити:

- 1) реєстраційний номер деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту в ЕТС;
- 2) дату і час реєстрації деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту в ЕТС;
- 3) ідентифікатор деривативного контракту;
- 4) сторони деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту;
- 5) реєстраційний номер біржового свідоцтва, на підставі якого був укладений деривативний контракт/правочин щодо деривативного контракту (дозволяє ідентифікувати номери заявок, на підставі яких зафіксовані зобов'язання з укладання договору);
- 6) ідентифікатор базового активу деривативного контракту;
- 7) строк/термін поставки базового активу;
- 8) кількість (обсяг) базового активу, щодо якого було укладено деривативний контракт;
- 9) суму деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту.

Встановлений Біржею ідентифікатор деривативного контракту відповідає певному виду деривативного контракту (в тому числі за типом базового активу), унікальному ідентифікатору продуктів (після присвоєння його деривативному контракту в порядку, встановленому законодавством), даним щодо реєстрації НКЦПФР специфікації

деривативного контракту (у разі якщо зміст деривативного контракту визначається специфікацією), строку деривативного контракту. Вказана інформація зазначається у реєстрі біржових товарів, у частині допуску до біржових торгів деривативних контрактів.

15. Процедура оформлення та обліку документів, які використовуються при укладанні та виконанні біржових угод, біржових договорів, деривативних контрактів, правочинів щодо деривативних контрактів

15.1. Біржа, засобами програмно-технічного комплексу Біржі, забезпечує електронний документообіг між Біржею та учасниками торгів. Обмін інформацією між Біржею та операторами поставки, банківськими установами здійснюється шляхом обміну документами в електронній формі відповідно до договорів, укладених Біржею з такими установами.

15.2. При організації електронного документообігу в ЕТС Біржа є посередником в прийнятті, передаванні (доставці), зберіганні, перевірці цілісності та створенні електронних документів, що обертаються на Біржі. При цьому, під прийняттям та передаванням (доставкою) електронного документа засобами ЕТС слід розуміти забезпечення Біржею учаснику торгів доступу до електронного документу, розміщеного в персональному кабінеті ЕТС.

15.3. Підписання біржових свідоцтв здійснюється в ЕТС брокерами учасників торгів, щодо яких в ЕТС зафіксовано виникнення зобов'язань з укладання біржового договору/ деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту (у випадках, передбачених внутрішніми документами Біржі, які регламентують біржову торгівлю відповідної секції - лише учасником торгів, якого визнано переможцем торгів) з використанням КЕП/УЕП (для учасників торгів – резидентів України) або простого ЕП (для учасника торгів – нерезидента України). Біржове свідоцтво також засвідчується Біржею шляхом накладання КЕП/УЕП уповноваженої особи Біржі.

15.4. Біржові договори/деривативні контракти/правочини щодо деривативного контракту оформлюються шляхом створення електронного документу в ЕТС з використанням КЕП/УЕП (для учасників торгів – резидентів України) або простого ЕП (для учасника торгів – нерезидента України) в порядку, що визначається внутрішніми документами Біржі, які регламентують біржову торгівлю відповідної секції.

Датою укладання (реєстрації) в ЕТС біржового договору/деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту є дата підписання такого договору останнім електронним підписом, який накладається підписувачем на документ, розміщений в його персональному кабінеті в ЕТС Біржі.

15.5. Біржа забезпечує:

- приймання, обробку та передачу від учасників торгів заявок на купівлю/продаж біржових товарів, укладення деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів;
- підготовку та передачу інформації, необхідної для укладання біржових угод/біржових договорів/деривативних контрактів, вчинення правочинів щодо деривативних контрактів;
- зберігання та захист інформації, що стосується укладання біржових угод/біржових договорів/деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів на Біржі, від втрати або несанкціонованого доступу, забезпечує неможливість витоку, знищення та блокування інформації, порушення цілісності та режиму доступу до інформації;
- можливість відтворення електронних документів у паперовій формі;

- формування та підтримку баз даних про хід та результати біржових торгів з фіксацією часу подання учасниками торгів заявок та укладання біржових угод/біржових договорів/деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів;
- функціонування системи електронного документообігу ЕТС, що забезпечує організаційно правові та технологічні передумови електронного документообігу між учасниками торгів та використання електронних документів учасниками торгів за рахунок виконання гарантованої доставки електронного документу учаснику торгів, перевірку цілісності та чинності електронного документу, забезпечення конфіденційності електронного документообігу між учасниками торгів, підтвердження авторства та забезпечення при цьому високої надійності, швидкості та зручності для учасників електронних біржових торгів.

16. Механізми зниження ризиків невиконання учасниками торгів своїх зобов'язань

16.1. Гарантійне забезпечення зобов'язань учасників торгів

16.1.1. Одним з механізмів, що використовується Біржею для зниження ризиків невиконання учасниками торгів зобов'язань за біржовими угодами/біржовими договорами/деривативними контрактами/правочинами щодо деривативних контрактів, є маржа. Відповідно до внутрішніх документів Біржі, якими регламентується біржова торгівля у відповідних секціях, Біржа може встановлювати вимогу щодо сплати маржі у відношенні певних біржових товарів/категорій біржового товару як засобу забезпечення виконання зобов'язань за біржовими угодами, так і окремо для забезпечення виконання зобов'язань за біржовими договорами/деривативними контрактами/правочинами щодо деривативних контрактів.

16.1.2. Інші форми гарантійного забезпечення виконання зобов'язань за біржовими угодами/біржовими договорами/деривативними контрактами/правочинами щодо деривативних контрактів можуть визначатися внутрішніми документами Біржі, якими регламентується біржова торгівля у відповідних секціях (банківська гарантія, гарантійний лист, гарантійне забезпечення у формі біржового товару/базового активу деривативного контракту тощо).

16.2. Гарантійне забезпечення для участі в біржових торгах за технологією одностороннього аукціону

16.2.1. При організації та проведенні біржових торгів за технологією одностороннього аукціону до учасників торгів може встановлюватися вимога щодо внесення ними маржі.

16.2.2. Якщо на учасника торгів, який має намір взяти участь у біржових торгах за технологією одностороннього аукціону, поширюються вимоги щодо внесення маржі, він зобов'язаний внести маржу у відповідному розмірі. Маржа розраховується на підставі стартової ціни та відповідно до ставки/розміру маржі, зазначених ініціатором аукціону у заявці, який є пропорційним до заявленого таким учасником торгів обсягу у його заявці, або за іншим принципом, який встановлюється внутрішніми документами Біржі, які регулюють біржову торгівлю в окремій секції (секціях).

16.2.3. Порядок внесення маржі, термін, в який її має бути внесено (поповнено) учасником торгів, а також повернення Біржею вільного від зобов'язань залишку маржі учасникам таких торгів, визначаються внутрішніми документами Біржі, якими регламентується біржова торгівля у відповідних секціях, або за певним біржовим товаром, або групою біржових товарів.

16.2.4. Маржа обліковується в ЕТС, відповідно до внутрішніх документів Біржі, якими

регламентується біржова торгівля у відповідних секціях, або за певним біржовим товаром, або групою біржових товарів.

16.2.5. Біржа (у тому числі, з урахуванням вимог спеціального законодавства, якщо такі встановлені) залишає за собою право регулювати (обмежувати/встановлювати) ставки/розмір маржі, розмір лотів та їх кількість в пакеті лотів (об'єднані лоти) ініціатора торгів.

16.2.6. Маржу може бути встановлено до ініціатора торгів, як з метою забезпечення виконання ним зобов'язань за біржовими угодами, так і окремо для забезпечення виконання зобов'язань за біржовими договорами/деривативними контрактами/правочинами щодо деривативних контрактів.

16.3. Комерційне представництво

16.3.1. З метою запобігання та зниження ризиків невиконання біржових договорів/деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів Біржа може застосовувати інститут комерційного представництва як механізм управління ризиками невиконання, або нерозрахунків, який спрямований на забезпечення здійснення перерахування коштів від покупця продавцю та поставку біржового товару/базового активу деривативного контракту продавцем покупцю. Порядок застосування Біржею інституту комерційного представництва здійснюється відповідно до Правил клірингу.

16.3.2. Внутрішніми документами Біржі, які регулюють біржову торгівлю в окремій секції (секціях), можуть бути визначені інші повноваження, що надаються учасниками торгів Біржі, які необхідні для мінімізації ризиків невиконання та здійснення Біржею контролю за належним виконанням учасниками торгів біржових договорів/деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів.

16.4. Контроль за розрахунками та/або поставкою, здійснення розрахунків через Біржу

16.4.1. Відповідно до внутрішніх документів, Біржа може надавати послуги з контролю за виконанням поставки та/або здійсненням розрахунків за біржовими угодами/біржовими договорами/деривативними контрактами/правочинами щодо деривативних контрактів, порядок надання таких послуг встановлюється Правилами клірингу.

17. Порядок зупинення, припинення та відновлення біржових торгів за рішенням уповноважених державних органів чи органів Біржі

17.1. В разі отримання Біржею рішення уповноваженого державного органу щодо зупинення (припинення), відновлення біржових торгів, Біржова рада або директор Біржі, надає письмове розпорядження адміністратору ЕТС щодо здійснення відповідної дії. Адміністратор ЕТС, отримавши розпорядження відповідного органу Біржі, негайно, здійснює заходи щодо технічної реалізації зупинення, припинення, відновлення біржових торгів.

17.2. Рішення Біржової ради про зупинення, припинення, відновлення біржових торгів оформлюється у вигляді протоколу. Рішення директора Біржі оформлюється у вигляді наказу.

17.3. Відомості щодо зупинення, припинення, відновлення біржових торгів Біржа оприлюднює на офіційному веб-сайті, зазначаючи причини, а також дату і час поновлення торгів (в разі наявності інформації). Біржа, враховуючи обставини, та використовуючи можливі засоби зв'язку (телефон, факсимільний зв'язок, електронну пошту, систему повідомлень ЕТС, тощо) інформує учасників торгів (інших зацікавлених осіб) щодо

зупинення, припинення, відновлення біржових торгів.

17.4. Адміністратор ЕТС відновлює біржові торги після скасування Біржовою радою/директором Біржі рішення про зупинення, припинення біржових торгів. Підставою для прийняття Біржовою радою/директором Біржі відповідного рішення, є усунення причин (обставин), які спричинили зупинення, (припинення) біржових торгів.

17.5. Щодо зупинення, припинення, відновлення біржових торгів, на письмовий запит учасника торгів, Біржею надається відповідна довідка.

18. Надзвичайні ситуації та процедури, що застосовуються у разі їх виникнення

18.1. Надзвичайними ситуаціями є:

- форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили);
- цінова нестабільність та значні коливання цін на біржові товари;
- технічний збій.

18.2. В розумінні цих Правил, форс-мажорними обставинами (обставинами непереборної сили) є надзвичайні та невідворотні обставини, що об'єктивно унеможливають виконання зобов'язань учасниками торгів, їх клієнтами, Біржею, передбачених договорами, угодами, контрактами, тощо, обов'язків згідно із законодавчими та іншими нормативними актами. Форс-мажорні обставини (їх причини та наслідки) щодо учасників торгів, їх клієнтів та Біржі виникають без їх вини, або волі і бажання.

18.3. Згідно чинного законодавства форс-мажорними обставинами (обставинами непереборної сили) є: загроза війни, збройний конфлікт або серйозна погроза такого конфлікту, включаючи але не обмежуючись ворожими атаками, блокадами, військовим ембарго, дії іноземного ворога, загальна військова мобілізація, військові дії, оголошена та неоголошена війна, дії суспільного ворога, збурення, акти тероризму, диверсії, піратства, безладу, вторгнення, блокада, революція, заколот, повстання, масові заворушення, введення комендантської години, карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України, експропріація, примусове вилучення, захоплення підприємств, реквізиція, громадська демонстрація, блокада, страйк, аварія, протиправні дії третіх осіб, пожежа, вибух, тривалі перерви в роботі транспорту, регламентовані умовами відповідних рішень та актами державних органів влади, закриття морських проток, ембарго, заборона (обмеження) експорту/імпорту тощо, а також викликані винятковими погодними умовами і стихійним лихом, а саме: епідемія, сильний шторм, циклон, ураган, торнадо, буревій, повінь, нагромадження снігу, ожеледь, град, заморозки, замерзання моря, проток, портів, перевалів, землетрус, блискавка, пожежа, посуха, просідання і зсув ґрунту, інші стихійні лиха тощо.

18.4. Форс-мажорними обставинами (обставинами непереборної сили) можуть бути визнаними і інші, аніж вказані в пункті 18.3. цих Правил, якщо вони відповідають визначенню наведеному в пункті 18.2. цих Правил, зокрема, видання заборонних або обмежуючих нормативних актів органами державної влади, або місцевого самоврядування, інші заборонні або обмежуючі дії (заходи) таких органів, які унеможливають виконання (перешкоджають виконанню) учасниками торгів, їх клієнтами, Біржею, цих Правил, внутрішніх документів Біржі.

18.5. Якщо буде доведено, наявність форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) учасники торгів, їх клієнти та Біржа звільняються від відповідальності, встановленої цими Правилами, внутрішніми документами Біржі, чинним законодавством.

18.6. У разі виникнення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) Біржа забезпечує (якомога оперативно, з урахуванням обставин та наявних засобів - ЕТС, телефон, електронна пошта, тощо) інформування про факт настання таких обставин, та

заходи щодо їх усунення (за можливості):

- 1) НКЦПФР;
- 2) учасників торгів;
- 3) банківські установи Біржі;
- 4) операторів поставки;
- 5) інших зацікавлених осіб.

18.7. У разі виникнення форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) Біржа приймає рішення щодо оголошення технічної перерви в біржових торгах.

18.8. Задля врегулювання надзвичайної ситуації Біржа має право:

- 1) зупинити біржові торги;
- 2) припинити біржові торги;
- 3) скасувати результати біржових торгів, які проводились у день виникнення надзвичайної ситуації, або в попередній період на який вже впливала надзвичайна ситуація, в цьому випадку Біржа може визнати відповідні біржові торги такими, що не відбулися, заявки, такими, що були не поданими, біржові угоди (свідоцтва), біржові договори, такими, що не уклалися (оформлювалися);
- 4) здійснити інші дії, що вимагає надзвичайна ситуація.

18.9. Якщо в ході біржових торгів, мають місце обставини, які дають підставу вважати ситуацію надзвичайною, Біржа, зупиняє біржові торги до 30 хвилин та здійснює заходи, щодо відновлення проведення торгів на Біржі.

18.10. Якщо після зупинення біржових торгів, обставини, які дають підставу вважати ситуацію надзвичайною, було усунуто в межах 30 хвилин, або, якщо з'ясовано, що немає підстав вважати такі обставини надзвичайними, біржові торги відновлюються (при наявності достатнього часу для їх проведення) відповідно до умов біржових торгів (встановлення мінімального часу для їх проведення, в разі їх припинення), або внутрішніх документів Біржі, якими регламентується біржова торгівля відповідної секції, або за певним біржовим товаром, або групою біржових товарів.

18.11. Залежно від обставин, які дають підставу вважати ситуацію надзвичайною, при поновленні біржових торгів, подані заявки та укладені біржові угоди/зафіксовані в ході торгів зобов'язання з укладання деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту в ЕТС до моменту зупинення біржових торгів, можуть бути скасовані (анульовані).

18.12. Якщо ситуацію було визнано надзвичайною, а біржові торги скасовано, то результати біржових торгів можуть бути визнані недійсними повністю, або частково і анульовані у відповідній частині.

18.13. Усі рішення, пов'язані із затримкою початку біржових торгів, їх зупиненням, припиненням, відновленням, продовженням, достроковим закінченням або скасуванням їх проведення приймаються Біржовою радою або директором Біржі та оголошуються (доводяться до відома учасникам торгів) засобами ЕТС.

18.14. Надзвичайною обставиною також є значне коливання цін, або цінова нестабільність відповідно до критеріїв встановлених НКЦПФР, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у відповідній сфері. Обставини, що можуть визначатися надзвичайними, щодо коливання цін, або цінової нестабільності встановлюється НКЦПФР, також, визначаються внутрішніми документами Біржі, якими регламентується біржова торгівля відповідної секції, або за певним біржовим товаром, або групою біржових товарів.

18.15. Якщо було встановлено порушення критеріїв цінової нестабільності, або значного коливання цін, Біржею запроваджуються відповідні заходи, у тому числі із запобігання порушення таких критеріїв. З метою запобігання порушення критеріїв цінової нестабільності, або значного коливання цін, Біржа вживає заходів щодо виявлення причин таких порушень, здійснюючи відповідні перевірки.

18.16. На строк проведення перевірки з виявлення причин цінової нестабільності, або значного коливання цін, Біржа, може зупинити біржові торги. Строк перевірки не може перевищувати 2 робочих днів (Біржовою радою, відповідно до обставин, може бути встановлено інший строк). В межах такої перевірки, Біржею може бути прийнято рішення про відновлення біржових торгів, якщо ціновий коридор не було подолано, Біржа, якомога оперативно, з урахуванням обставин та наявних засобів - ЕТС, телефон, електронна пошта, тощо, інформує усіх зацікавлених осіб про факт настання таких обставин. Рішення про зупинення біржових торгів, або їх відновлення приймається Біржовою радою або директором Біржі.

18.17. Біржа вживає усіх необхідних заходів для безперебійної роботи та мінімізації випадків виникнення технічних збоїв в ЕТС.

18.18. У разі виникнення технічних збоїв в роботі ЕТС, учасники торгів повинні якомога оперативно, з урахуванням обставин та наявних засобів - ЕТС, телефон, електронна пошта, тощо, інформувати Біржу. В разі втрати учасником торгів зв'язку (доступу) з ЕТС без вини Біржі, усі пропозиції подані таким учасником зберігаються.

18.19. У випадку технічного збою в ЕТС оголошується технічна перерва в біржових торгах, у ході якої Біржею здійснюється перевірка цілісності даних, а також оцінка можливості поновлення біржових торгів. Якщо протягом технічної перерви адміністратором ЕТС не виявлено порушення цілісності даних про біржові торги та належне функціонування ЕТС може бути поновлено, то функціонування ЕТС поновлюються, про що адміністратор ЕТС повідомляє учасників торгів.

Якщо протягом технічної перерви адміністратором ЕТС не виявлено порушення цілісності даних про біржові торги та встановлено, що для відновлення належного функціонування ЕТС потрібно продовження технічної перерви, але не більше ніж до 4 (чотирьох) годин з моменту оголошення технічної перерви, адміністратор ЕТС повідомляє учасників торгів про продовження технічної перерви та можливий час відновлення роботи в ЕТС.

18.20. У випадках, передбачених п. 18.19 Правил, при відновленні роботи ЕТС:

- перервані біржові торги продовжуються відповідно до порядку їх проведення зі збереженням заявок учасників торгів, що були зареєстровані в ЕТС до моменту виникнення технічного збою (оголошення технічної перерви);
- біржові торги, початок яких було заплановано на період, коли тривала технічна перерва, можуть бути перенесені на інший час, про що Біржа повідомляє учасників торгів;
- торговий день може бути продовжений адміністратором ЕТС з урахуванням вимог, визначених внутрішніми документами Біржі.

18.21. У випадку, якщо в результаті перевірки цілісності даних про біржові торги, яка здійснюється адміністратором ЕТС впродовж технічної перерви:

- виявлена помилкова інформація в переліку укладених біржових угод/зафіксованих зобов'язань з укладання деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів з початку торгового дня до моменту виникнення технічного збою, адміністратором ЕТС складається відповідний акт, на підставі якого Біржовою радою приймається рішення про визнання ситуації надзвичайною та анулювання (скасування) результатів торгів частково (в частині помилкових біржових угод/зафіксованих зобов'язань

з укладання деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів) або повністю;

- виявлено часткову або повну втрату інформації щодо заявок учасників торгів щодо біржових торгів, які були перервані, або заявок/реєстрації учасників торгів на біржові торги, початок яких заплановано на період, коли триває технічна перерва, адміністратором ЕТС складається відповідний акт, на підставі якого Біржовою радою приймається рішення про визнання ситуації надзвичайною та скасування перерваних/запланованих торгів за такими заявками.

18.22. У разі неможливості відновлення працездатного стану ЕТС впродовж 4 (чотирьох) годин поспіль або до закінчення поточного торгового дня, така ситуація визнається Біржовою радою надзвичайною. Біржа повідомляє про це учасників торгів та можливий час відновлення роботи в ЕТС наявними засобами зв'язку (засобами ЕТС, телефонним зв'язком, електронною поштою тощо).

18.23. При встановленні технічного збою, Біржа оприлюднює інформацію про збій на вебсайті Біржі, та негайно повідомляє офіційним каналом зв'язку НКЦПФР та відповідного регулятора товарного ринку (якщо така вимога встановлена законодавством щодо такого регулятора) про виявлений збій, про заходи, які вживаються для усунення збою та його наслідків, а після усунення технічного збою, - про його причини.

19. Порядок визначення та оприлюднення біржового курсу

19.1. Ціноутворення на біржові товари на біржових торгах є вільним та конкурентним. Формування ціни на біржовий товар забезпечується співвідношенням попиту і пропозиції на біржових торгах, або в інший спосіб прямо передбачений чинним законодавством.

19.2. Для біржових товарів можуть встановлюватись граничні ціни – верхній або нижній ліміт ціни (цінові ліміти). Встановлення верхнього і нижнього цінового ліміту, визначає коридор коливання цін для біржових товарів. Встановленням цінового ліміту, або коридору коливання цін, визначається неможливість продажу/придбання біржового товару на біржових торгах за ціною, нижчою від нижнього ліміту ціни та вищою від верхнього ліміту ціни. Встановлення цінового ліміту, або коридору коливання здійснюється Біржею, у тому числі за рішенням уповноважених органів державної влади.

19.3. Після закінчення кожної торгової сесії Біржа визначає поточний біржовий курс продукції/базового активу за деривативним контрактом. Поточний біржовий курс розраховується як середньозважена ціна за усіма укладеними протягом торгової сесії біржовими угодами/зафіксованими зобов'язаннями щодо укладання деривативного контракту по кожному виду продукції/базового активу, що має однакову ідентифікацію. Якщо протягом торгового дня проводилося декілька торгових сесій, поточний біржовий курс визначається Біржею по кожній сесії окремо та доводиться до відома учасників торгів засобами ЕТС.

19.4. Біржовим курсом є середньозважена ціна за певною продукцією/базовим активом деривативного контракту, що має однакову ідентифікацію, яка розраховується з урахуванням затвердженої Біржовою радою методики за усіма сесіями, що відбуваються протягом торгового дня. Методика розрахунку біржового курсу підлягає оприлюдненню на вебсайті Біржі.

19.5. Біржовий курс по кожній продукції/базовому активу деривативного контракту оприлюднюється Біржею на її вебсайті за підсумками торгового дня, але не пізніше 09:30 наступного торгового дня.

19.6. Біржа може розраховувати індекси та показники біржової торгівлі, у тому числі, щодо

біржової торгівлі відповідної секції, або за певним біржовим товаром, або групою біржових товарів. Розрахунок індексів та показників супроводжується повною достовірною, прозорою та актуальною інформацією про джерела даних використаних для відповідних розрахунків. Розрахунок та оприлюднення таких індексів та показників здійснюється відповідно до внутрішніх документів Біржі.

19.7. Біржа має право надавати інформацію про ціни, індекси та/або показники, які вона розраховує, третім особам із дотриманням вимог та обмежень щодо розголошення конфіденційної та/або інсайдерської інформації, та/або професійної таємниці на ринках капіталу та організованих товарних ринках.

20. Порядок розкриття інформації про діяльність Біржі та її оприлюднення

20.1. Біржа зобов'язана оприлюднювати на вебсайті Біржі інформацію, передбачену Законом України «Про товарні біржі», зокрема:

- 1) перелік учасників торгів, допущених до біржових торгів;
- 2) реєстр біржових товарів;
- 3) обсяг торгівлі біржовими товарами (номенклатура товарів, їх загальна вартість та кількість згідно з укладеними біржовими договорами/деривативними контрактами, біржовий курс щодо кожного біржового товару, що перебуває в обігу на Біржі, тощо);
- 4) інформацію щодо позабіржових операцій у випадках і в межах, встановлених законодавством.

20.2. Розкриття інформації, зазначеної в п. 20.1. цих Правил здійснюється, через вебсайт Біржі, а додатково, може здійснюватися через засоби системи ЕТС. Також, зазначена інформація може бути оприлюднена через ЗМІ, інші інформаційні ресурси.

20.3. Інформація, що була оприлюднена Біржею на її вебсайті повинна бути у вільному доступі у цілодобовому режимі за кожен торговий день та перебувати на такому веб-сайті не менше, ніж протягом трьох років з дати її оприлюднення.

20.4. Оприлюднена інформація повинна підтримуватись Біржею в актуальному стані. У разі внесення змін - такі зміни (інформація з урахуванням змін) повинні бути оприлюднені на вебсайті Біржі, та може оприлюднюватися засобами системи ЕТС не пізніше наступного робочого дня з дати внесення відповідних змін.

20.5. Біржа надає інформацію до НКЦПФР у складі звітних даних у порядку, встановленому НКЦПФР.

20.6. Не пізніш як через 90 календарних днів після закінчення фінансового року Біржа оприлюднює на вебсайті річний звіт про результати біржових торгів за звітний рік станом на кінець року. У разі наявності фактів вчинення правопорушень на Біржі з боку Біржі та/або учасників торгів річний звіт про результати біржових торгів повинен містити відомості щодо таких правопорушень.

20.7. Під час біржових торгів учасники торгів, в режимі реального часу, отримують поточну інформацію про біржові торги.

20.8. Після закінчення біржових торгів учаснику торгів надається інформація щодо укладених таким учасником біржових угод/зафіксованих Біржею зобов'язань щодо укладання деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту. Учаснику надається також інша біржова інформація, зокрема біржові свідоцтва, звітні документи, які надаються відповідно до внутрішніх документів Біржі.

20.9. Інформування про результати біржових торгів відбувається за результатами проведених біржових торгів. Біржа оприлюднює результати біржових торгів на вебсайті

Біржі.

20.10. Зміст біржових угод, біржових договорів, деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів не підлягає розкриттю (за винятком найменування продукції/базового активу, кількості, ціни, місця і строку/терміну виконання), окрім випадків та в способи передбачені чинним законодавством.

20.11. Збір, архівація, обробка та розповсюдження інформації, пов'язаної з обігом біржових товарів в результаті проведення біржових торгів здійснюється засобами ЕТС. Інформація про хід та підсумки торгів, що містить дані про ціни біржових угод, біржові курси біржового товару, а також про кон'юнктуру товарних ринків представляється засобами ЕТС та може оприлюднюватися на вебсайті Біржі.

20.12. Біржа може розкривати наступну інформацію:

- 1) перелік та основні якісні і кількісні характеристики біржових товарів;
- 2) обсяг торгів за деривативними контрактами та інші показники біржової торгівлі;
- 3) типові форми біржових договорів, генеральні угоди та специфікації деривативних контрактів, типові форми деривативних контрактів, правочинів щодо деривативних контрактів з урахуванням вимог законодавства України;
- 4) зразки рекомендованих та/або типових форм договорів-доручення та довіреностей, які учасники торгів мають надавати Біржі та/або своїм брокерам/представникам;
- 5) дані про результати біржових торгів;
- 6) дані біржових котирувань, в тому числі показників біржової торгівлі.

20.13. Біржа зобов'язана також оприлюднювати на вебсайті Біржі в актуальному стані у вільному доступі у цілодобовому режимі іншу інформацію, передбачену нормативно-правовими актами НКЦПФР.

21. Порядок здійснення контролю за додержанням учасниками торгів цих Правил та інших внутрішніх документів Біржі

21.1. З метою забезпечення дотримання учасниками біржових торгів законодавства та/або зобов'язань встановлених Правилами Біржі та іншими внутрішніми документами Біржі, рішень Біржової ради, Біржа здійснює контроль шляхом застосування наступних (але невиключно) заходів:

- автоматичного відстеження ЕТС дій учасників біржових торгів;
- поточного нагляду та контролю адміністратором ЕТС за біржовими операціями учасників торгів;
- вибіркового перевірок, що проводяться Біржею;
- контролю за наданням учасником торгів/клієнтом учасника торгів неповної та/або недостовірної інформації Біржі, ненаданням/несвоєчасним наданням документів та/або інформації, у разі виникнення змін в інформації/документах поданих Біржі учасником торгів/клієнтом учасника торгів;
- моніторингу біржових торгів у режимі реального часу з метою запобігання маніпулюванню, неправомірному використанню інсайдерської інформації, впливу учасника біржових торгів на ціну біржового товару у власних інтересах або інтересах третіх осіб та контролю за дотриманням Правил Біржі та інших внутрішніх документів Біржі;

- моніторингу виконання учасниками торгів своїх зобов'язань, у тому числі обов'язків з укладення біржових угод/біржових договорів/деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів.

21.2. У разі виявлення Біржею під час вжиття заходів з контролю ознак порушення учасником торгів/клієнтом учасника торгів своїх зобов'язань, передбачених законодавством, цими Правилами та іншими внутрішніми документами Біржі, рішеннями Біржової ради, Біржа має право проводити перевірки, збирати і аналізувати отримані документи/інформацію, запитувати та одержувати пояснення від учасників торгів/клієнтів учасників торгів щодо суті порушення/документів/інформації, іншу інформацію, в тому числі, але не виключно про наявність у діях ознак маніпулювання, інсайдерської торгівлі чи інших зловживань на Біржі, які можуть бути доказом при розгляді питання про застосування санкцій до учасника торгів/клієнта учасника торгів, здійснювати інші заходи, що не суперечать законодавству, з метою всебічного з'ясування обставин порушення.

21.3. Біржа має право залучати до здійснення заходів, передбачених п. 21.2 Правил, третіх осіб у разі, якщо надання таких повноважень визначено договором з такою особою та внутрішніми документами Біржі.

22. Порядок здійснення моніторингу біржових торгів та інші заходи, що здійснюються Біржею для протидії маніпулюванням, інсайдерській торгівлі та іншим зловживанням на Біржі

22.1. На Біржі забороняються маніпулювання, інсайдерська торгівля та інші зловживання. Учасники торгів зобов'язані брати участь у біржових торгах на засадах конкуренції та не здійснювати діяльність, яка може призвести до маніпулювання та інших зловживань.

22.2. З метою запобігання маніпулюванню, інсайдерській торгівлі та іншим зловживанням Біржа на постійній основі забезпечує, у тому числі із використанням ЕТС:

- автоматичне відстеження дій учасників торгів;
- поточний нагляд та контроль адміністратором ЕТС за біржовими операціями учасників торгів;
- встановлення попереджувальних/обмежувальних заходів, щодо біржових торгів (цінові обмеження, обмеження заявок, обмеження обсягів біржового товару/відкритих позицій при укладанні деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів та інші);
- аналіз заявок, біржових угод та біржових договорів/деривативних контрактів/правочинів щодо деривативних контрактів та іншої інформації;
- виявлення випадків використання в процесі біржової торгівлі відомостей, що становлять службову інформацію та/або комерційну таємницю, а також мають ознаки інсайдерської інформації;
- припинення, зупинення та відновлення біржових торгів.

22.3. Зазначений в пункті 22.2 Правил перелік заходів із запобігання маніпулюванню, інсайдерській торгівлі та іншим зловживанням на Біржі не є вичерпним, Біржею можуть вживатися і інші заходи.

22.4. У разі виявлення дій, які мають ознаки маніпулювання, інсайдерської торгівлі та інших зловживань, які порушують ці Правила, або вимоги внутрішніх документів Біржі, щодо участі у біржових торгах відповідної секції, або за певним біржовим товаром, або групою біржових товарів, фахівці Біржі негайно повідомляють Біржову раду для вжиття нею заходів, а також вимагають письмових пояснень у відповідних учасників торгів.

22.5. За фактом виявлення дій, які мають ознаки маніпулювання, інсайдерської торгівлі та інших зловживань, які порушують ці Правила, або вимоги внутрішніх документів, щодо

участі у біржових торгах відповідної секції, або за певним біржовим товаром, або групою біржових товарів, фахівці Біржі здійснюють перевірку, в межах якої вживають заходи, щодо встановлення особи (осіб), яка (і) вчинила (ли) такі дії, отримують письмові пояснення такої особи (осіб), вивчають обставини, причинно-наслідковий зв'язок таких дій. На строк проведення перевірки Біржовою радою може бути прийняте рішення щодо зупинення допуску учасника до біржових торгів окремої секції, або секцій.

22.6. Разом з письмовими поясненнями, особи (осіб), що вчинила (ли) дії, які мають ознаки маніпулювання, інсайдерської торгівлі та інших зловживань Біржею можуть бути витребувані відомості, документи, що стосуються укладених угод та/або поданих заявок, від учасника торгів (його клієнта). Надані пояснення та документи повинні розкривати обставини, причинно-наслідковий зв'язок дій особи (осіб), які мають ознаки маніпулювання, інсайдерської торгівлі та інших зловживань.

22.7. Внаслідок проведеної фахівцями Біржі перевірки складається протокол, в якому зазначаються висновки перевірки. Про виявлення ознак маніпулювання, інсайдерської торгівлі та інших зловживань, а також про проведену перевірку, Біржа повідомляє НКЦПФР.

22.8. Інформація, отримана Біржею при проведенні перевірки, не підлягає розкриттю третім особам, окрім випадків та у спосіб, що передбачені чинним законодавством.

22.9. Якщо особа (би), що вчинили дії, яка (і) мають ознаки маніпулювання, інсайдерської торгівлі та інших зловживань не надали на запит Біржі письмові пояснення та/або інші відомості чи документи, протягом 10 (десяти) робочих днів з дати направлення запиту Біржі, або якщо є підстави кваліфікувати такі дії, як порушення цих Правил та/або внутрішніх документів Біржі, висновки фахівців Біржі подаються до Біржової ради для прийняття рішення про застосування до учасників торгів санкцій відповідно до цих Правил та/або внутрішніх документів.

22.10. За вчинені дії, що мають ознаки, або доведений факт маніпулювання, інсайдерської торгівлі та інших зловживань Біржею або НКЦПФР, залежно від вимог внутрішніх документів, щодо участі у біржових торгах відповідної секції, або за певним біржовим товаром, або групою біржових товарів, до учасника торгів, що скоїв порушення, може бути застосований один з таких видів санкцій:

- зупинення допуску до біржових торгів в окремій секції, або секціях (на термін, визначений рішенням Біржової ради);
- припинення допуску до біржових торгів окремої секції, або секцій;
- штраф (може встановлюватись внутрішніми документами, або встановлюється за рішенням Біржової ради);
- припинення статусу члена Біржі.

22.11. Біржа повинна повідомити у складі звітних даних НКЦПФР про біржові операції, які здійснюються на Біржі, у разі, якщо існує підозра в тому, що такі біржові операції мають ознаки маніпулювання, інсайдерської торгівлі та інших зловживань.

22.12. Біржові угоди, які мають ознаки можливого маніпулювання та/або використання інсайдерської інформації, можуть не використовуватися при розрахунку біржових курсів.

22.13. У разі виявлення Біржею дій, що містять ознаки маніпулювання, інсайдерської торгівлі, інших зловживань, або щодо припинення порушень, або щодо відновлення роботи Біржі, Біржа повідомляє про це на вебсайті Біржі.

23. Права та обов'язки Біржі

23.1. Біржа має право:

- 1) розробляти та затверджувати правила Біржі відповідно до законодавства;
- 2) розробляти та затверджувати внутрішні документи Біржі, які регулюють здійснення біржових торгів відповідної секції, або за певним біржовим товаром, або групою біржових товарів;
- 3) утворювати підрозділи (у тому числі відокремлені), комітети, комісії, біржові секції тощо та затверджувати положення про них;
- 4) розробляти стандартні (типові) умови біржових угод (біржових договорів), розробляти типові генеральні угоди та/або специфікації деривативних контрактів, стандартні (типові) форми деривативних контрактів, правочинів щодо деривативних контрактів з урахуванням вимог, встановлених законодавством України;
- 5) зупиняти на деякий час або припиняти біржові торги певним біржовим товаром, якщо ціни на такий біржовий товар протягом торгів (торгової сесії) відхиляються більше, ніж на рівень встановлений Біржовою радою, в порядку, визначеному внутрішніми документами Біржі, які регламентують здійснення біржових торгів відповідної секції Біржі;
- 6) установлювати і стягувати внески та платежі за отримання членами Біржі (іншими учасниками торгів) права здійснювати торгівлю на Біржі, за укладання та/або реєстрацію біржових угод, біржових договорів, деривативних контрактів, правочинів щодо деривативних контрактів, та за надання інших послуг згідно із законодавством, Статутом та цими Правилами;
- 7) установлювати і стягувати штрафи та застосовувати інші санкції за порушення цих Правил та інших внутрішніх документів, які регулюють здійснення біржових торгів відповідної секції, або за певним біржовим товаром, або групою біржових товарів;
- 8) встановлювати критерії ознак маніпулювання та перелік ознак інсайдерської торгівлі чи інших зловживань учасниками торгів з урахуванням особливостей торгівлі у відповідній секції (секціях) Біржі;
- 9) скасовувати (анулювати), у тому числі частково, результати біржових торгів та укладені за їх результатами біржові угоди/біржові договори/деривативні контракти/правочини щодо деривативних контрактів;
- 10) здійснювати позабіржові операції з біржовим чи іншим товаром у випадках, передбачених законодавством.

23.2. Біржа не може бути учасником торгів та здійснювати торгівлю біржовими товарами за власний рахунок, або за рахунок третіх осіб і бути стороною біржової угоди/біржового договору/деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту, крім випадків, передбачених законодавством України.

23.3. Біржі та її працівникам забороняється надавати фізичним та/або юридичним особам рекомендації щодо звернення для отримання послуг до конкретних учасників торгів, а також рекомендації щодо придбання/продажу того чи іншого біржового товару. Не належать до рекомендацій наступні відомості та інформація, що стосуються професійної діяльності Біржі з організації торгівлі продукцією та відповідають встановленим вимогам до надання Біржею такої інформації з урахуванням обмежень щодо розповсюдження інсайдерської інформації, конфіденційної інформації, комерційної таємниці та персональних даних:

- підготовка та оприлюднення або надання Біржею у інший спосіб фізичним та/або юридичним особам інформації з українського та інших товарних ринків - новини, статті, публікації, дослідження, коментарі, інші аналітичні матеріали;
- надання відомостей, інформації, що підготовлені на безпосередній запит фізичної та/або юридичної особи.

23.4. Працівники Біржі не мають права брати участь у біржових або позабіржових операціях з біржовими товарами, виконувати роботи, пов'язані з участю у біржових торгах, на підставі трудових, цивільно-правових договорів з учасниками торгів та їх пов'язаними особами, використовувати, розголошувати у власних інтересах або інтересах третіх осіб інформацію, яка не підлягає розкриттю, про учасників торгів, їх клієнтів, та їх діяльність. Таке обмеження не стосується виконання працівниками Біржі своїх функцій (обов'язків) за відповідною посадою, що пов'язані із забезпеченням організації та проведення біржових торгів та позабіржових операцій працівників, як споживачів.

23.5. Забороняється дискримінація в межах однієї групи (категорії) учасників торгів при встановленні розміру плати за послуги Біржі при провадженні нею професійної діяльності на організованих товарних ринках - діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах та/або професійної діяльності на організованих товарних ринках - діяльності з організації укладання деривативних контрактів на товарних біржах. Групи (категорії) учасників торгів Біржі визначаються Біржею за прозорими критеріями і показниками з урахуванням вимог, встановлених законодавством (за їх наявності), які є публічними. Перелік видів послуг, що надаються Біржею, із зазначенням розміру оплати за ними, оприлюднюється у вільному доступі на офіційному веб-сайті Біржі (у цілодобовому режимі).

23.6. Біржа не має права обмежувати участь учасників торгів у торгівлі продукцією лише на одній Біржі, якщо інше не встановлено законодавством щодо окремих видів продукції.

23.7. Біржа має право встановлювати для учасників торгів певні права, обов'язки, вимоги, зокрема вимоги до заходів з управління ризиками невиконання зобов'язань за біржовими угодами/біржовими договорами/деривативними контрактами/правочинами щодо деривативних контрактів тощо.

23.8. Біржа зобов'язана:

- 1) забезпечувати організацію та проведення біржових торгів;
- 2) здійснювати моніторинг біржових торгів на постійній основі та контроль за дотриманням учасниками торгів цих Правил, у тому числі з метою запобігання маніпулюванню на Біржі та інсайдерській торгівлі;
- 3) вести реєстр учасників торгів, їх заявок, укладених біржових угод/біржових договорів/деривативних контрактів/правочининів щодо деривативних контрактів;
- 4) оприлюднювати на вебсайті Біржі перелік учасників торгів із зазначенням учасників, допуск яких до біржових торгів зупинено або припинено, а також реєстр біржових товарів;
- 5) розкривати інформацію, передбачену законодавством;
- 6) доводити до відома учасників торгів інформацію про їх обов'язки та процедури укладання та виконання біржових угод/біржових договорів/деривативних контрактів/правочининів щодо деривативних контрактів на Біржі;
- 7) виконувати інші обов'язки, пов'язані із здійсненням діяльності з організації торгівлі продукцією на товарних біржах та/або діяльності з організації укладання деривативних контрактів на товарній біржі.

24. Платежі та збори, що сплачуються Біржі учасниками торгів

24.1. Учасники торгів сплачують Біржі відповідно до цих Правил або внутрішніх документів Біржі наступні платежі та збори:

- вступний внесок та членський внесок за членство на Біржі (у разі встановлення Біржовою радою);
- плату за навчання роботи в ЕТС Біржі (за наявності);
- плату за надання технічного доступу до ЕТС, включно з забезпеченням технічного супроводження його використання;
- комісійний збір;
- плату за надання учасникам торгів/клієнтам учасників торгів звітних документів за результатами торгів у паперовій формі;
- плату за послуги щодо біржового арбітражу;
- плату за консультаційні послуги Біржі щодо здійснення торгівлі на організованих товарних ринках;
- інші платежі та збори, що встановлені Тарифами Біржі, які оприлюднюються на вебсайті Біржі.

24.2. Датою виконання зобов'язань по оплаті послуг Біржі та/або зборів, що передбачені Тарифами Біржі, є дата зарахування коштів на рахунок Біржі.

24.3. Порядок оплати комісійного збору та інших платежів, пов'язаних із організацією та проведенням біржових торгів, визначається внутрішніми документами Біржі, якими регламентується біржова торгівля у відповідних секціях.

24.4. Комісійний збір з учасника торгів, яким було внесено маржу для забезпечення виконання зобов'язань з укладання біржового договору/деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту, може справлятися шляхом утримання Біржею зазначеної у біржовому свідоцтві суми комісійного збору, з заблокованої маржі такого учасника торгів.

24.5. Підставою для сплати учасником торгів комісійного збору є реєстрація в ЕТС біржової угоди/фіксація факту виникнення зобов'язання щодо укладання деривативного контракту/правочину щодо деривативного контракту, що засвідчується формуванням біржового свідоцтва. Порухення учасником торгів порядку підписання біржового свідоцтва не звільняє його від виконання зобов'язань зі сплати комісійного збору Біржі.

25. Застосування санкцій за порушення Правил Біржі, відповідальність Біржі, учасників торгів та їх клієнтів

25.1. Біржа, учасники біржових торгів та їх клієнти несуть відповідальність, передбачену законодавством України, цими Правилами та внутрішніми документами Біржі за порушення законодавства України, Правил та внутрішніх документів Біржі, якими регламентується біржова торгівля, і рішень Біржі, що регулюють біржову торгівлю.

25.2. Рішення про застосування, внесення змін, зупинення або скасування санкцій (повністю або частково) до учасника торгів або його клієнта приймається Біржовою радою.

25.3. За порушення учасником торгів або його клієнтом цих Правил та/або внутрішніх документів Біржі, невиконання (неналежне виконання) своїх зобов'язань за біржовими угодами/біржовими договорами/деривативними контрактами/правочинами щодо деривативних контрактів, невиконання рішень Біржової ради, а також в інших ситуаціях, коли дії учасника торгів перешкоджають або можуть перешкодити проведенню біржових торгів, можуть бути застосовані будь - які з наступних санкцій:

- штраф у розмірі, визначеному Біржовою радою;

- утримання гарантійного внеску/частини гарантійного внеску, як штрафу, у відповідності з внутрішніми документами Біржі;
- зупинення на певний термін, обмеження чи припинення допуску учасника торгів до участі у біржових торгах/допуску клієнта до обслуговування на Біржі у відповідній секції або секціях у відповідності з внутрішніми документами Біржі;
- припинення членства на Біржі/статусу клієнта члена Біржі;
- санкції, що відповідають принципам їх застосування та визначені внутрішніми документами Біржі.

25.4. При визначенні розміру штрафу за вчинене порушення Біржова рада може керуватися критеріями визначення та застосування санкцій до учасників торгів/клієнтів учасників торгів, які встановлюються для певної секції (секцій) Біржі у внутрішніх документах Біржі.

25.5. У випадку неподання або подання недостовірної інформації, що вимагається від учасника біржових торгів/клієнта учасника торгів, Біржа має право зупинити допуск такого учасника торгів до участі у торгах/клієнта до обслуговування на Біржі у відповідній секції або секціях до моменту повного надання необхідних документів (інформації) Біржі, а у разі повторного неподання або подання недостовірної інформації - припинити членство/статус клієнта члена Біржі такої особи на Біржі.

25.6. У випадку порушення учасником біржових торгів або його клієнтом порядку розрахунків за біржовою угодою (біржовим свідоцтвом/біржовим договором), деривативним контрактом/правочином щодо деривативного контракту до такої особи можуть застосовуватись санкції згідно умов біржової угоди (біржового свідоцтва/біржового договору), деривативного контракту та правочину щодо деривативного контракту та/або передбачені внутрішніми документами Біржі.

25.7. У випадку порушення учасником біржових торгів терміну оплати комісійного збору більше ніж на 3 (три) робочих дні (якщо оплата комісійного збору не справляється шляхом утримання з маржі, сплаченої учасником торгів), Біржа має право зупинити допуск такого учасника до біржових торгів у відповідній секції (секціях) - до моменту повного погашення ним заборгованості.

25.8. За результатами розгляду Біржовою радою питань про застосування, внесення змін, зупинення або скасування санкцій (повністю або частково) до учасника торгів/клієнта учасника торгів, Біржа інформує такого учасника торгів/клієнта учасника торгів про прийняте рішення не пізніше робочого дня, наступного після дати прийняття відповідного рішення шляхом направлення на електронну пошту учасника торгів/клієнта учасника торгів інформаційного повідомлення щодо рішення Біржової ради.

25.9. При накладенні на учасника торгів/клієнта учасника торгів штрафу, штраф має бути сплачений протягом 3 (трьох) робочих днів з дня отримання вимоги про сплату штрафу на поточний рахунок Біржі відповідно до реквізитів, зазначених у вимозі про сплату штрафу. Днем сплати штрафу учасником торгів/клієнтом учасника торгів вважається день зарахування суми штрафу на рахунок Біржі, зазначений у вимозі про сплату штрафу.

25.10. Учасник торгів/клієнт учасника торгів має право надати письмове звернення щодо продовження терміну сплати штрафу, з наданням підтвердження обставин, які не дають можливість оплати штрафу в установлений термін. Біржова рада може розглянути звернення учасника торгів/клієнта учасника торгів та винести відповідне рішення з подальшим інформуванням учасника торгів/клієнта учасника торгів.

25.11. У випадку несвоєчасної оплати учасником торгів/клієнтом учасника торгів штрафу (більше 5 (п'яти) робочих днів), Біржова рада має право застосувати до учасника торгів/клієнта учасника торгів санкцію у вигляді зупинення допуску учасника до участі у

торгах/зупинення допуску до обслуговування на Біржі - до моменту повного погашення ним заборгованості.

25.12. У разі погашення учасником торгів/клієнтом учасника торгів заборгованості зі сплати штрафу Біржі/комісійного збору, відновлення допуску учасника торгів/клієнта учасника торгів здійснюється не пізніше 3 (трьох) робочих днів після отримання Біржею листа про поновлення допуску до торгів/до обслуговування на Біржі такого учасника/клієнта учасника торгів, до якого обов'язково додається платіжне (платіжні) доручення на підтвердження погашення заборгованості та перевірки Біржею наданої інформації.

25.13. У випадку тривалого (більше 10 (десяти) календарних днів) невиконання зобов'язань учасником торгів/клієнтом учасника торгів зі сплати штрафу/комісійного збору, без надання підтвердження обставин, що виключають відповідальність боржника, Біржова рада має право застосувати до такого учасника торгів/клієнта учасника торгів санкцію у вигляді припинення допуску учасника торгів до участі у біржових торгах/допуску клієнта до обслуговування на Біржі у відповідній секції або секціях.

25.14. У випадку тривалого (більше 30 (тридцяти) календарних днів) невиконання зобов'язань учасником торгів/клієнтом учасника торгів зі сплати штрафу/комісійного збору, без надання підтвердження обставин, що виключають відповідальність боржника, Біржова рада має право застосувати до такого учасника торгів/клієнта учасника торгів адміністративну санкцію у вигляді припинення членства на Біржі/статусу клієнта члена Біржі.

25.15. З учасника торгів/клієнта учасника торгів - боржника, що прострочив виконання зобов'язання зі сплати штрафів/комісійного збору, за рішенням Біржової ради може стягуватися пеня у розмірі подвійної облікової ставки Національного банку України, яка діяла в період, за який сплачується пеня, що нараховується за кожен день прострочення.

25.16. Застосування санкцій, передбачених п.п. 25.13, 25.14 цих Правил, не звільняє учасника торгів/клієнта учасника торгів від обов'язку щодо відшкодування Біржі всієї суми заборгованості (в тому числі, з урахуванням суми пені), яка підлягає сплаті. Застосування санкцій, передбачених цими Правилами не позбавляє Біржу права звертатися до суду щодо відшкодування боржником своїх зобов'язань перед Біржею.

25.17. Порядок оскарження накладених Біржею санкцій, зупинення, скасування, внесення змін до застосованих санкцій, а також інформування учасника торгів/клієнта учасника торгів про прийняті відносно нього рішення, визначається відповідним внутрішнім документом Біржі, яким регламентується порядок накладення санкцій за порушення Правил Біржі та інших внутрішніх документів Біржі, якими регламентується біржова торгівля у відповідній секції.

25.18. Біржа має право не пізніше наступного робочого дня після прийняття відповідного рішення оприлюднити на вебсайті Біржі інформацію про порушника (учасника торгів/клієнта учасника торгів) і застосовані до нього санкції.

25.19 У строки, передбачені законодавством, Біржа офіційним каналом зв'язку повідомляє НКЦПФР про виявлені порушення та/або вжиті заходи, в тому числі застосовані санкції.

26. Порядок розгляду скарг та вирішення спорів

26.1. Скарги членів Біржі, інших учасників торгів та їх клієнтів розглядаються відповідальною особою Біржі, яка призначається директором Біржі. В разі необхідності, відповідальна особа Біржі, може долучати інших фахівців Біржі для дослідження та вирішення питань, що зазначені у скарзі.

26.2. Скарги подаються скаржниками виключно у письмовій формі згідно з внутрішнім

документом Біржі, яким регламентується порядок розгляду звернень на Біржі.

26.3. Прийняті до розгляду скарги розглядаються і вирішуються у термін не більше 30 (тридцяти) календарних днів, починаючи з наступного робочого дня за датою їх подання до Біржі.

26.4. Біржа має право для вирішення порушеного у скарзі питання запитувати у скаржника додаткові документи, які розкривають зміст інформації, що була зазначена у скарзі. З метою об'єктивного та всебічного розгляду обставин та доказів, викладених в скарзі, Біржа має право направляти запити відповідним особам/органам /установам. У разі отримання Біржею додаткової інформації/документів, поданої на запит Біржі, термін розгляду скарги за рішенням директора Біржі (Біржовою радою - для скарг на застосовану санкцію) може бути продовжений, про що скаржник інформується не пізніше наступного робочого дня з дня прийняття рішення про продовження терміну розгляду скарги.

26.5. За результатами розгляду скарги скаржнику надається відповідь за підписом Директора Біржі або іншої особи, уповноваженої Директором або Біржовою радою.

26.6. Особа, що подала скаргу інформується у той же спосіб, яким було надано скаргу, якщо інший спосіб повідомлення не було вказано в скарзі. У разі, якщо скарга передбачала інший спосіб повідомлення, скаржник несе усі витрати пов'язані з таким повідомленням. Належним наданням повідомлення скаржнику вважається його надсилання Біржею.

26.7. У разі незгоди скаржника з прийнятим Біржею рішенням за результатами розгляду скарги, досудове врегулювання спору з Біржею є обов'язковим. Якщо спір щодо прийнятого Біржею рішення за результатами розгляду скарги не вдалося врегулювати шляхом звернення скаржником в порядку оскарження згідно з внутрішніми документами Біржі, даний спір вирішується в судовому порядку згідно з чинним законодавством України.

26.8. Сторони спору за біржовими операціями вирішують спір самостійно, шляхом переговорів, в порядку, визначеному такими сторонами.

26.9. В разі бажання сторін, яке виражено спільним волевиявленням (заяви, спільна заява, тощо), спір може вирішуватися Біржею, як третьою незалежною стороною. Для вирішення спору між учасниками біржових операцій Біржова рада може призначати арбітра зі складу досвідчених фахівців Біржі, або залученою Біржею особою, яка має достатні знання та досвід для виконання цих функцій.

26.10. За розгляд спору між сторонами за біржовими операціями за участі арбітру Біржею стягується збір відповідно до внутрішніх документів Біржі та/або окремих рішень Біржової ради.

26.11. Порядок та термін розгляду спору, процедура винесення та виконання рішення арбітру регулюється внутрішніми документами Біржі та/або окремими рішеннями Біржової ради.

26.12. Якщо спір між сторонами не було вирішено шляхом переговорів або арбітром Біржі, такий спір вирішується в судовому порядку згідно з чинним законодавством України.

27. Порядок розміщення учасниками торгів інсайдерської інформації на вебсайті Біржі

27.1. Порядок розміщення учасниками торгів інсайдерської інформації на вебсайті Біржі визначається цими Правилами та законодавством України.

27.2. Для цілей цього розділу Правил інсайдерською інформацією на організованих товарних ринках є інформація точного характеру, яка прямо або опосередковано стосується одного чи кількох біржових товарів, окрім оптових енергетичних продуктів, та яка не була оприлюднена, але у разі оприлюднення здійснювала б значний вплив на ціни таких біржових товарів або пов'язаних деривативних контрактів.

27.3. Учасник торгів зобов'язаний своєчасно та належним чином розкривати інсайдерську інформацію на організованих товарних ринках, якою він володіє та яка стосується такого учасника, його материнської компанії або пов'язаної компанії.

27.4. Якщо учасник торгів або особа, яка діє від його імені чи за його рахунок, у ході звичайного здійснення нею своєї трудової діяльності або виконання своїх професійних обов'язків розкриває будь-яку інсайдерську інформацію на організованих товарних ринках третій особі, учасник торгів або особа, яка діє від його імені чи за його рахунок, повинна в повному обсязі і ефективно розкрити таку інсайдерську інформацію:

- 1) невідкладно – у разі навмисного розкриття;
- 2) у найкоротший строк – у разі ненавмисного розкриття.

27.5. Вимоги п. 27.4 не застосовуються, якщо третя особа, якій розкрито інсайдерську інформацію, має зобов'язання щодо забезпечення конфіденційності такої інформації, у тому числі відповідно до вимог законодавства, статуту та/або договору.

27.6. Учасник торгів, у разі виникнення у нього інсайдерської інформації, не пізніше початку торгової сесії наступного торгового дня, після дня виникнення такої інформації, зобов'язаний розмістити таку інформацію на вебсайті Біржі.

27.7. Розміщення інсайдерської інформації на вебсайті Біржі здійснюється учасниками торгів у відповідному розділі вебсайту Біржі відповідно до інструкції, затвердженої Біржею та оприлюдненої на вебсайті Біржі. Розміщення інсайдерської інформації на вебсайті Біржі здійснюється з обов'язковим застосуванням ідентифікації учасника торгів, який розміщує таку інформацію.

27.8. Біржа до завершення робочого дня, протягом якого учасник торгів розмістив на її вебсайті інсайдерську інформацію, розміщує таку інформацію в базі даних особи, яка провадить діяльність з оприлюднення регульованої інформації від імені учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків, у порядку, встановленому НКЦПФР.

27.9. Учасник торгів має право під свою відповідальність відтермінувати розкриття інсайдерської інформації на організованих товарних ринках у разі одночасного дотримання всіх із таких умов:

- 1) невідкладне розкриття інсайдерської інформації може поставити під загрозу законні інтереси учасника торгів;
- 2) відтермінування розкриття інсайдерської інформації не введе інших учасників в оману;
- 3) учасник торгів здатний забезпечити конфіденційність такої інсайдерської інформації;
- 4) учасник торгів не вчинятиме правочинів з активами, допущеними до торгів на Біржі, на підставі такої інсайдерської інформації.

27.10. Якщо учасник торгів відтермінував розкриття інсайдерської інформації відповідно до п. 27.9 Правил, він повинен повідомити про таке відтермінування НКЦПФР, а також невідкладно після розкриття такої інформації подати до НКЦПФР письмове пояснення щодо дотримання умов, зазначених у п. 27.9 цих Правил.

27.11. Біржа не несе відповідальності за рішення та наслідки рішень, прийнятих на основі інсайдерської інформації, оприлюдненої (розкритої) на вебсайті Біржі.

Відповідальність за зміст та достовірність інсайдерської інформації несе учасник торгів, який оприлюднив (розкрив) інсайдерську інформацію.

28. Заключні положення

28.1. Правила, а також зміни та/або доповнення до них затверджуються Біржовою радою.

28.2. Правила, а також зміни до них, набувають чинності після їх реєстрації НКЦПФР у встановленому порядку.

28.3. У разі набуття чинності акту (ів) законодавства України, якому (им) суперечать положення цих Правил (в тому числі щодо використання УЕП), Правила діють у частині, що не суперечить такому законодавству.

28.4. Розділ 27 «Порядок розміщення учасниками торгів інсайдерської інформації на вебсайті Біржі» Правил набуває чинності з 01.01.2026 року.